

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SØNDERJYDER I NYBORG – GRADVIS INDSIVNING GENNEM FLERE GENERATIONER.

En studie omkring Niels Boyesen og Anne Bertelsdatter på Nyborg Slotsmølle. – 2. opdaterede udg. 2013.¹ – Tilegnet Svend Jacobsen og Jürgen Beyer.

af Bjørn Sommer.

I. afsnit.

I tilfælde, hvor flere medlemmer af samme familie i tidligere tid kan påvises at have foretaget flytning fra hjemegnen til en bestemt lokalitet i en anden landsdel, står man som forsker over for spørgsmålet om, hvilken eller hvilke faktorer, der har været bestemmende for, at familiens medlemmer netop er blevet draget hen til dette nye sted og ikke har spredt sig for alle vinde.

Når talen er om sønderjyder, der slår sig ned i Nyborg, så har J.Kinck i sin behandling af familien **Trellund**² som grund til, at Ribeborgeren **Jens Pedersen Trellunds** børn med **Maren Christensdatter** i 1619 træffes i Nyborg, fremsat som formodning: "*måske på grund af familieforhold, som ikke ere mig bekjendte*", en formodning, som blev bekræftet til fulde ved publiceringen af Lambert Jensens selvbiografi.³ Svend Jacobsen⁴ påviste, at brødrene **Bo** og **Niels Boyesen**, der kom til Nyborg fra Hjerpsted i Sønderjylland, havde en, muligvis to, morbrødre der i byen, samt at disse, købmand **Jens Larsen** (1686-1753) og evt. borgmester **Anders Larsen** (ca. 1676-13/4 1745), formodentlig også havde slægtninge i forvejen i Nyborg. Faderen, gårdmand **Lauritz Madsen** i Døstrup (1632-1694, begr. 22/4 i Døstrup) var gift 1. med **Gunder Andersdatter** (nævnt 1672), datter af birkefoged **Anders Thomsen** i Ballum (ca. 1609-1676) og **Gyde Hansdatter**⁵ og søster bl.a. til birkefoged **Hans Andersen** på Fårgård i Nr.Løgum Sogn (død 1700), hvis hustru **Catharina Eriksdatter** var datter af **Erik Mathiesen** på Fårgård, der sammen med sin fader, birkefoged **Mathias Tychsen** på Fårgård, var arving⁶ efter borgmester i Nyborg **Peder Nielsen Arendrup** (ca.1595-17/6 1653) . Dette antyder forbindelse for borgmester Anders Larsens vedkommende. Jens Larsen derimod, der var søn af faderens andet ægteskab med **Anne Brodersdatter** fra Randerup, og formentlig halvbroder til Anders Lauridsen, havde ingen anden slægt i Nyborg end sin broder. Hans etablering i Nyborgs bedre borgerstand sker ved ægteskab med borgmesterdatteren **Margrethe Pedersdatter**⁷, der var sønneatter af en indvandret sønderjyde, rådmand i Nyborg **Søren Thomsen** (ca.1613-1669), der var født i Kolding.

Dette ægteskab burde rejse et nyt spørgsmål, nemlig hvorvidt en anden grund til kontinuerlig tilvandring fra en bestemt landsdel til en bestemt lokalitet i en anden landsdel kan være denne, at én gang nyetablerede sønderjyder fortsætter med at bevare kontakten til hjemegnen, dels med slægtningene der - og dels måske af erhvervsmæssige eller andre årsager. I **Anne Bertelsdatters** slægt kan påvises flere tilfælde, hvor nyttilvandrede sønderjyder ægter efterkommere af sønderjyder bosat i Nyborg, ved siden af andre tilfælde, hvor de havde familie der i forvejen.

I det følgende skal Anne Bertelsdatters slægt behandles med hovedsigtet at påvise kontinuiteten i forbindelsen mellem fastboende og nyttilvandrede sønderjyder i Nyborg.

¹ 1. udgave i "Slægt og Stavn", 2. årgang nr. 1, 1982, s. 3-11, 2. årgang nr. 2, 1982, s. 3-9, og 3. årgang nr. 1, s. 13-15. – Hertil fremkom en korrektion "Anne Elisabeth Madsdatter Boyesen" ved Kaj E. Hansen i "Slægt og Stavn" 1989:1, s. 21-23. – Mit oprindeligt indsendte manuskript eksisterer ikke længere, men ved redigeringen før tryk bortfaldt uheldigvis et par meget vigtige henvisninger til et par visse og uvisse gældsposter i skiftet 1670 efter rådmand Søren Thomsen Kolding i Nyborg, der godtgjorde, at Søren Thomsens svigermor, Anne Zonesdatter, var søster til præsten i Øster Skjerninge, Hr. Malte Zonesen – og derved datter af Hr. Zone Hansen i Ryslinge (f. 1545). Disse kildesteder er tydeligt blevet meddelt i nærværende udgave.

² J.Kinck: "Familierne Trellund og Baggese", i Samlinger til Jydsk Historie og Topografi, bd.VIII, s.49—52, biografi nr.7.

³ . O.Nielsen: "Optegnelser af Lambert Jensen, borgmester i Nyborg", i Pers. Tidsskr. 1.Rk.I, s.81—92, jvf. 305.

⁴ Svend Jacobsen: "Slægten Bojesens afstamning", i Pers. Tidsskr. 15.Rk.VI, 1972, s.166 med spørgsmålstejn for Anders Lauridsens vedkommende, samt s.162 med begrundelsen, at de optræder hyppigt sammen som faddere til Boysen-brødrenes børn. Anders Larsens fødselsår ca.1665 fremgår af teksten på hans ligsten i Nyborg Kirke, gengivet v. Fr. Crone i Pers. Tidsskr. 1.Rk. IV, s.269 — et kildested, som i 1972 undgik Svend Jacobsens opmærksomhed.

⁵ "Kancelliets Brevbøger" 1643 31/8. – "Sognepræst Frederich Blechingbergs Beskrivelse af Ballum Kirke og Sogn 1754" ved Jørgen Swane i "Sønderjydske Aarbøger" 1938, s. 92. Her omtales udførligt deres epitafium, hvor hustruen blot kaldés Gyde, men hendes våben ses som "3de roser i en boquet." – M. Bojesen, 1911: "Slægten Bojesen", s. 11. – N. M. Kromann, 1933-34: "Fanøs Historie" II, s. 200. – Svend Jacobsen o. a. 1972: "Slægten Bojesens afstamning", s. 161 ff. Med Tavle III + s. 166. – Svend Jacobsen 1979: "Anetavle for Birthe Marie Nielsine Jacobsen", s. 95 ff. Kapitel II: "Forfædre til Cathrine Andersdatter", nr. 316 og 317. – Svend Jacobsen i "Personalthistorisk Tidsskrift" 1981:1: "En sønderjysk slægt Bruun i 4 generationer", s. 66 nr. 14 og s. 69 nr. 36. –

⁶ Svend Jacobsen 1972, s. 163 - med note 44 s.169.

⁷ Svend Jacobsen 1972, s.163.

Tilvandringen af sønderjyder til Nyborg i Anne Bertelsdatters slægt sker ad tre veje:

A-gruppen: Sønderjyder tilkomne fra Ribe. Tid: ca.1585 — før 1619.

B-gruppen: Sønderjyder tilkomne fra Kolding. Tid: ca.1626 — 1654.

C-gruppen: Sønderjyder tilkomne fra Døstrup og Hjerpsted. (Niels 8oyesens og hans morbroder Jens Larsens slægt behandlet af Svend Jacobsen, anf. sted).

Inden for hver gruppe undersøges, om der kan påvises forbindelser til de lokaliteter, hvorfra de andre indvandrede sønderjyder kommer til Nyborg. Er der slægtsforbindelse mellem A-, B- og C-grupperne i den sønderjyske hjemegn eller i Nyborg før etablering af ægteskabsforbindelse, er her et spørgsmål, der bør overvejes.

Det er A- og B-grupperne, der indgår i Anne Bertelsdatters slægt. Disse grupper har været behandlet ret udførligt i litteraturen. Foruden de allerede nævnte arbejder må særskilt fremhæves Svend Larsens "Studier over det fynske rådsaristokrati i det 17.de århundrede", bind II (1965). - Hertil er siden 1. udgave af denne artikel fremkommet Jürgen Beyers: "Familien Trellund indtil ca. 1800" i "Personalthistorisk Tidsskrift" 2004:1, s. 67-91, hvori adskillige medlemmer af A- og B-gruppen behandles. Jeg skal ikke gentage de resultater, Jürgen Beyer har fremlagt, men blot anbringe nogle efterkommere af Danske Skolemester i Nyborg **Peder Lambertsen** korrekt på Trellund-stamtavlen.- På internettet kan man nu bl. a. finde en database over Nyborgs ejendomme indenfor voldene, hvori adskillige ejendomsoverdragelser hurtigt kan findes, samt en registratur over borgerskaber i Nyborg 1662-1685 ved Lotte Brændegård Hvid, der kan være med til at kaste lys over relationer imellem faderens opnåelse af borgerskab og første barns fødsel, hvilket igen antyder, i hvilket år ægteskab sandsynligvis er indgået. - Fra internettet har endvidere en publicering af efterkommere af Gorm den Gamle ved Niels Dybdahl, samt i særdeleshed en storstilet præsentation af landsbyen Bedsteds historie ved Henning Rossen Haugaard, fremdraget nye data af betydning for tolkningen af slægtssammenhænge i nærværende arbejde. - Nævnes må også de såkaldte "Wads Sedler" fra Landsarkivet i Odense, der nu er lagt på nettet til glæde for forskere over hele landet.

Redegørelsen for Anne Bertelsdatters slægt byggede allerede i 1. udgave hovedsageligt på allerede trykt materiale, men sammenhængen enkelte personer imellem havde dengang hidtil ikke været erkendt, hvilket retfærdiggjorde dette arbejdes fremkomst. Nærværende udgave inddrager så vidt muligt nyere forskningsresultater og data.

A-GRUPPEN: Stammende fra Ribe. Påvist i Nyborg fra ca. 1585 med (B 3) KAREN CHRISTENSDATTER.

Karen Christensdatters ægteskab er primus motor for A-gruppens etablering i Nyborg på grund af hendes senere omsorg for sin nedennævnte søsters (B 4s) børn.

A 1. CHRISTEN SØRENSEN BUNDTMAGER i Ribe (ca. 1509 -9/10 1611).⁸ - Han er muligvis den Christen Sørensen i Ribe, der var far til Med. Prof. Dr. Anders Christensen, og var i så fald g. m. Catharina eller Karine⁹ Andersdatter. 4/9 1580 brændte 213 gårde og huse og våninger i 9 gader i Ribe,¹⁰ hvoriblandt Christen Sørensens gård. Da han i en årrække havde oppebåret madskatten af Riberhus Len, kom han herved i restance med fisk for 150 daler, hvoraf han 15/7 1583 fik eftergivet halvdelen. 2/3 1587 skrev **Peder Hegelund** ved Christen Sørensen til **Christian Maccabæus** og **Niels Glud** i Sorø. 28/2 1591 og 5/1 1592 fik Christen Sørensen Bundtmager af kongen bevilget 6 tdr, korn til sit underhold¹¹ og 1608 lod han sin svigersøn Jens Trellund fordele for smågæld.¹²

Kendte børn: B 1-B 4.

B 1. ANDERS CHRISTENSEN (1551- 27/11 1606, begr. i Sorø Akademis Kirke), g. 28/8 1586 i Ribe¹³ m. ABEL HANSDATTER SVANING.¹⁴ Forsøgte som professor i medicin ved universitetet i København at indføre forskning i anatomi. Blev siden rektor i Sorø.- På hans gravsten er på begge sider af en lille plade med indskriften "Mors mihi vita

⁸ "Peder Hegelunds Almanakoptegnelser" ved Bue Kaae, 1976, I, s. 574.

⁹ Om prof. Anders Christensen, se Bricka: Dansk Biografisk Lexicon. - "Catharina", således hos P. Terpager: Ripæ Cimhricæ, 1736, s.603, — men "Karine" i Da.Biogr.Lex. og hos Kinck: Ribe Bys beskrivelse, bd. II, 1884, s.194, note 3.

¹⁰ Antallet efter Rasmus Hansen (d. 1612), der var øjenvidne. Ole Degn: "Livet i Ribe", 1971, s.101—102.

¹¹ Kanc. Brevb. 15/7 1583, 28/2 1591, 5/1 1592. - "Ribe Bys Jordehog" v. Ingrid Nielsen, Esbjerg 1979 kender kun én Christen Sørensen. - Dødsdato efter Peder Hegelunds almanakoptegnelser, bd.I, 1976, s.574.

¹² Kinck: Trellund—biografien, jfr. note 1.

fuit” et våbenskjold uden hjelm, hvoraf det på venstre side fører en udrakt hånd, der holder en liljestængel og et sværd, der er stukket igennem en ring, i hvilken der til venstre findes en 5-oddet stjerne og under den et I; til højre et L, og under det en 5-oddet stjerne. – I skjoldet til højre en gående svane.¹⁵

B 2. SØREN CHRISTENSEN BUNDTMAGER (død 23/2 1588). – Student fra Ribe.¹⁶ Drog med **Peder Hansen** til Rostock 21/10 1579. – 3/3 1584 var han i Wittenberg. – 31/8 1586 skulle han rejse fra Ribe med breve til **Christian Maccabæus**, **Niels Glud** og Magister **Hans Aalborg**, så han har været hjemme til broderens bryllup. – 24/3 1587 rejste han til København fra Ribe. -

B 3. JENS CHRISTENSEN SKRIVER i Randers (f. 15.. i Ribe, død 1608, skifte 26/4). - Var 20/8 1587 skriver på Dronningborg Slot. Hospitalsforstander ca. 1590-1594, fratrådt før 16/5. 13/5 1588 skødede **Espen Smed** med **Søren Byrials** og **Anders Smeds** tilladelse på Randers Byting til **Jens Christensen Skriver** det hus i Dytmærskens, som han købte af **Rasmus Fynbo** (Tingbogen, 131). Forlenedes 5/2 1591 med tienderne af Rårup og Bjergager Sogne, 1592 ordfører for sandemændene, - 24/7 1592 lod han ved Randers Byting sin svoger JENS TRELLUND i Ribe fordele for hovedgæld 83 daler. - 1594 bisidder i rådstueretten. Rådmand i Randers 1595-1604.¹⁷ – 18/12 1598 skøder **Oluf Ferslev** ham sin gård, ”som han iboer” og samme dato skøder **Jens Skriver** til **Oluf Ferslev** sin gård, som **Søren Bang** iboer (Tingbogen, 328). – 22/1 1599 skødede **Oluf Ferslev** i Randers ham sin gård imellem Mester **Thøgers** gård, som Hr. **Peder Thrane** nu iboer, og **Oluf Olufsen** og **Jens Skriver**s egne gårde (Tingbogen, 58). – Samme dato skødede Rådmand **Jens Skriver** til **Oluf Ferslev** sin gård øst for det stræde norden for rådhuset, som løber fra torvet og op til provstegården, som han har købt og bekommet af Salig Magister **Rasmus (Kjeldsen)**s arvinger, som forud var præst i Haslund (Tingbogen, 59). Skødede 16/4 1599 på Randers Byting sin svoger **Peder Christensen Skriver** i Randers sin gård i Hovmeden (Tingbogen, 158). – 23/4 1599 holdtes syn imellem **Jens Skriver**s og **Niels Bangs** ejendomme, hvor der ikke er mere end 3 kvarter jord imellem Jens Skriver's hjørnestolpe og Niels Bangs huslejde (Tingbogen, 161). – 9/9 1603 lånte han 100 rdlr. af **Willum Hansen**, som denne forrede 30/9 1616 hos **Jens Hansen Bay** (Tingbogen 1616, 198).– 27/5 1616 var **Peder Nielsen Hjermand** beboer af salig **Jens Christensen Skriver**s børns stenhuse (Tingbogen, 84). – 30/9 1616 på Randers Byting begærede **Niels Jacobsen** her sst et synsvidne beskrevet anlangende Rasmus Mikkelsen byfoged i Mariager hans gamle bryggerhus, som formentes står Niels Jacobsens stald til skade og fortrængsel til den stenhusegård og ejendom, som forud har tilhørt salig Jens Christensen skriver, som boede sst, hvorimod blev gjort skudsmål, at Rasmus Mikkelsen er så lovligt i KM bestilling forhindret, så han i dag ikke kan møde. sagen blev opsat 14 dage. - Gift med MAREN CHRISTENSDATTER BANG (15..-20/21 Marts 1608) , som anden gang ægtede JENS HANSEN BAY (død 17/12 1620), som 1611 møder på stedbørnens vegne ved skiftet efter Christen Sørensen Bundtmager i Ribe. 6 børn, hvoraf nævnes:

B 3 a) CHRISTEN JENSEN BANG, der 1609 tjente hos en købmand i København, fik 19/12 1609 bevilling på ikke at skulle være sine mindre søskendes værge. –

B 3 b) RASMUS JENSEN BANG, 1609 tjenende i København. – Borger i Randers 1616. – 23/9 1616 meddelte **Peder Nielsen Hjermand** på Randers Byting på Rasmus Jensen Bangs vegne afkald for værgemål til **Reinholt Surlænder** i Randers. – 1/7 1616 skødede **Peder Nielsen Hjermand** med fuldmagt fra Rasmus Jensen Bang, tjenende i København og fra Søren Jensen Bang, Borgerson her sst. fra dem og til **Niels Jacobsen** i Randers deres arveparter efter deres salig far og mor JENS SKRIVER og Maren Bangs, som er lige halvparten i det stenhuse liggende østen og sønden ved torvet tvært sønden overfor Rådhuset (Tingbogen 107 b – 108 a). - 28/10 1616 er han bosiddende i Randers, da han indkræver gæld på bytinget. – Gift med **Else Jespersdatter**, der var enke efter Borger i Randers **Morten Johansen Kock** (Skifte 23/9 1639, skiftet brev nr. 96. – ”Skifter fra Randers 1536-1660”, nr. 39). -

B 3 c) SØREN JENSEN BANG. – 1616 borgerson i Randers. – Sag for Randers Byting 9/7 1621 (Tingbogen, 177). – 12/2 1621 vedkendte han sig på Randers Byting at være 200 rigsdaler skyldig til **Peder Nielsen Hjermand** i Odense, hvorfor han pantsætter ham hans boder og ejendom på Østergrave. – 5/11 1621 i København. -

B 3 d) PEDER JENSEN BANG. – Gav 22/4 1616 fuldmagt til **Peder Nielsen**, tjenende Borger i Randers **Niels Mortensen**, som på Randers Byting gav **Peder Nielsen Hjermand** skøde på en have, liggende østen under Trørborg Bakke. – 29/4 1616 gav **Niels Mortensen**, Borger i Randers, på Peder Jensen Bangs vegne afkald til **Peder Ankersen** i Randers for al det værgemål, han og hans formand har haft for Peder Jensen Bang. – 6/5 1616 gav byfoged i Randers **Søren Jensen** på Randers Byting med fuldmagt af Peder Jensen Bang skøde på hans anpart og arvepart, hvilket er den fjerde part, i hans salig fars og mors stenhuse, **Peder Nielsen** nu iboer, liggende imod Randers Torv,

¹⁶ ”Peder Hegelunds Almanakoptegnelser” ved Bue Kaae, 1976, I, s. 136, 161, 178, 183 og 191.

¹⁷ ”Kancelliets Brevbøger” 1591 5/2. – ”Kancelliets Brevbøger” 1609 19/12. – Vedel Simonsen: ”Eske Brocks Levnedbeskrivelse” I, s. 51. - Th. Baumgarten, 1908: ”Arkiv for Genealogi og Heraldik”, s. 88-89: Bay. – H. Heilesen, 1958: ”Randers Hospitals Historie”, s. 195.

til Rådmand i Randers **Niels Jacobsen**. – 16/9 1616 meddelte Peder Jensen Bang afkald til **Niels Mortensen** i Randers for værgemål. –

B 3 e) ANNE JENSDATTER (lev. 9/11 1640 som enke).¹⁸ - Gift før 1619 i Randers med PEDER NIELSEN HJERMIND¹⁹/HIERMAND (død 4/6 1633 i Bergen), som 6/5 1616 var beboer af Sl. **Jens Christensen Skrivers** børns stenhus, liggende imod Randers Torv. – 22/4 1616 fik han på Randers Byting skøde på en have, liggende østen under Trøyborg Bakke. 1/7 1616 skødede **Peder Nielsen Hjermand** på Randers Byting, med fuldmagt fra **Rasmus Jensen Bang** og **Søren Jensen Bang**, borgersøn her sst., fra dem og til **Niels Jacobsen** i Randers deres arveparter efter deres salig far og mor **Jens Skriver** og **Maren Bangs**, som er lige halvparten i det stenhus liggende østen og sønden ved torvet tvært sønden overfor Rådhuset (Tingbogen 107 b – 108 a). – 23/9 1616 bekendte Peder Nielsen Hjermand på Randers Byting at have Rasmus Jensen Bangs fuldmagt at gøre rede og regnskab med Reinholt Surlænder om det værgemål, og give ham afkald for samme. – 12/2 1621 bor han i Odense (se B 3 c). – Han er derfor identisk med den rådmand i Odense, nævnt 1625-27, som Svend Larsen kalder "**Peder Nielsen Hiermand**." – Han var 1618-23 Landstingsskriver og fik 27/2 1620 frihed for al borgerlig tyngde og besværing, så længe han var Landstingsskriver. Fra 1623 drev han købmandshandel. 17/2 1625 fik han kongebrev på korntienden af Sønder Nærrå sogn, som han 1631/32 oplod igen til kongen. Rådmand i Odense 1625-1627, hvor han mødte sidste gang i byrådet 21/5 1627. 1628-29 boede han i Odense, som "Rigens Skriver." – Ejede bl. a. "Møntergården", som 25/7 1631 blev købt af **Claus Mule**. I 1631 blev han Lagmand i Bergen i Norge. – 19/6 1625 fik **Jost Høg** befaling til, at optage **Peder Nielsens** sønner, **Jens** (f. ca. 1619)²⁰ og **Christopher Pedersen** i Sorø Skole. -

B 4. KAREN CHRISTENSDATTER (ca.1561-16/9 1624), gift 6/6 1585 i Nyborg²¹ med CLAUD RASMUSSEN BERIDER i Nyborg (ca.1534-17/9 1603), der var g. l. m. JOHANNE NIELSDATTER (d. 17/9 1585). I ægteskabet kendes en datter Gertrud Clausdatter og en søn Christen Clausen (ca.1592-5/8 1641), der var borger i Nyborg.²² – På et marmorepitafium i Nyborg Frue Kirke, der oprindeligt sad på den vestligste pille ved det nordlige sideskib, men senere flyttedes til den vestlige mur i samme sideskib, er meddelt²³: "*Gud allermægtigste Haffuer Ved den Timelige Død Hiemfordrit til Salighed fra Denne Elendige Frem(m)et Verden Erlig Oc Fornehme Mand **Claus Rasmusson**, Fordum Indvaaner i Nyborg Som døde her Sammested An(n)o 1603 den 17 Sept. Hans aalder 69 Aar, med Tuinde Hans erlige ecte Hostruer, Nemlig **Johanne Nielsdaater**, døde denn 17 Sept. 1585 i Hindes Aalders ..., Sampt oc **Karen Christensdaatter** i Herren Hensoff Denn 15 Septemb 1624 Vdi Hindes 63 Aars Aalder. Disligeste ov Hans Søn, Erlig oc Velagt Mand **Christen Claussøn**, som vaar Borger her i Nyborg oc Christeligen døde den 5 Augusti An(n)o 1641 Vdi Hans Alders 49 Aar; huis Legomer Her Neden i Iorden Koeligen foruaris; Siælene Huile i Gudtz Haand Indtill Han Effter Sin Guddommelige Foriættelse oc Almæctighed Dennem Samptlig med Alle Wduaalde Opwecker Oc deris Siæle Oc Legomer forklarede till Det Æuige Liffs Ære oc Glæde Igien Sammen Føyer.*" -

B 4 a) GERTRUD CLAUDATTER (ca.1590-14/6 1656) havde i første ægteskab med PEDER THOMASSEN (ca.1576 -30/11 1621) sønnerne CLAUD PEDERSEN NYBORG (1618 -12/12 1670), sognepræst til Nørre Lyndelse, Åsum Herred, Odense Amt, og ANDERS PEDERSEN (ca. 1621-1702, begr. 19/5 i Nyborg Frue Kirke), rådmand i Nyborg.²⁴ - Hendes andet ægteskab med borgmester i Nyborg PEDER NIELSEN ARENDRUP (ca.1595-17/6 1653) var barnløst.

Et epitafium på sydmuren i det sydlige kirkeskib i Nyborg frue Kirke bærer indskriften²⁵: "*Her vnder hviler i Herren erlig oc velact Mand PEDER THOMASSØN, fordum Borger i Nyborg, som salig wdi Herren hensoff den 30 Novemb. Anno 1621 wdi hans Alders 45 Aar; disligeste erlig vis oc velfornemme Mand PEDER NIELSEN ARNDRVP, fordum Borgemester her sammesteds, som Gud bortkalede den 17 Junii 1653 wdi hans Alders 58 Aar, samt deris kiære Æctehvstrv, erlig oc gudfryctig Quinde GIERTRVD CLAVSDAATER, som christeligen døde den 14 Junii Anno 1656 wdi hindes 66 Aars Alder. Gvd forlene dem en gledelig Opstandelse. – Her ligge vore Beene oc hvile sig, Siælen lefver hoes Gvd evindeligh; vore Vandringsdage finge snarlig Ende; betenck det samme kand Dig oc hende, oc skick Dit Lefnet i Verden saa, at du den ævige Glæde kand faa.*" -

PEDER NIELSEN ARENDRUPs arvinger, **Mathias Tychsen** i Løgumkloster og dennes søn **Erik Mathiasen**, birkefoged i Løgum Birk og gårdmand på Fårgård (d.1659), gav 11/7 1653 Gertrud

²¹ "Peder Hegelunds Almanakoptegnelser" ved Bue Kaae, 1976, I, s. 168, + II, s. 105.

²² Svend Larsen, 1965, bd.II, s.263f.

²³ Fr. Crone i "Personallhistorisk Tidsskrift" 1. række, IV: "Epitafier i Nyborg Kirke", s. 35 nr. 4.

²⁴ Svend Larsen, 1965, bd.II, s.28 (biogr. oplysn. nr.39) angiver i overskriften dødsåret 1702, men i teksten fejlagtigt 1684.

²⁵ Fr. Crone, 1883, i "Personallhistorisk Tidsskrift" 1. række, IV: "Epitafier i Nyborg Kirke", s. 36-37, nr. 7.

Clausdatter afkald på arv. Siden både far og søn nævnes som arvinger, må slægtskabet med Peder Arendrup formodes at være gennem Mathias Tychsens hustru. Erik Mathiasens datter **Catharina Eriksdatter**²⁶ ægtede ca.1665/66 **Hans Andersen** fra Vesterende i Ballum, gårdmand på Fårgård og birkefoged i Løgum Birk (d.1700). Dennes søster var **Gunder Andersdatter**, g.m. gårdmand **Laurids Madsen** i Døstrup (1632-1694), fader til **Jens Larsen** (1686 -1753), købmand i Nyborg, og evt, til **Anders Lauritzen** (ca. 1676-1745), købmand og rådmann, senere borgmester i Nyborg, samt til **Gyde Lauritzdatter** (f.1668), g.1.m. gårdmand og sognefoged i Hjerpsted, Højer Herred. Tønder Amt. **Christen Hansen** (død 1691/95), og g.2.m. **Boy Boysen** fra Poppenbøl, Højer Sogn (f.1673), gårdmand i Hjerpsted og fader til Boysen-brødrene i Nyborg. Hvad der her er skitseret, tegner en forbindelse, baseret ikke på slægtskab, men på et system af ægteskabsalliancer, mellem sønderjyder fra A- og C-gruppen. De har i Nyborg kunnet udveksle nyt om fælles bekendte!

B 4 b) CHRISTEN CLAUSEN (ca. 1592-5/8 1641). Borger i Nyborg. – Lambert Jensen købte 6/6 1631 af Borger i Nyborg Christen Clausen og hustru Maren Sørensdatter 3 agre i Humlevænget bag kirkegården og 1 ager i bymarken.²⁷

B 5. MAREN CHRISTENSDATTER i Ribe (lever 1612). Kom 25/8 1588 i ægteskab med JENS PEDERSEN TRELLUND (lever 1619), søn af rådmann i Ribe Peder (Sørensen ?) Trellund (ca.1490-12/8 1594) og Gertrud Lambertsdatter.²⁸ Ægteskabet var dårligt, så dårligt, at de i 1608 kom i retten med hinanden. 1609 var manden i fængsel, og Maren erklærede på tinge, at hun intet havde at hjælpe ham ud med. 29/6 1619 mødte sønnen Lambert Jensen af Nyborg på Ribe byting og lovede på sine egne og sine søskendes vegne deres fader ophold hos dem i Nyborg, "*hvis han ville skikke sig tilbørligt.*"²⁹ – Alle børnene kom til Nyborg, hvor mosteren boede, fordi alle morbrødre var døde i 1608. - - -

B 5 a) LAMBERT JENSEN (død 23/6 1677. -Skifteforretning Nyborg 25/6 1677, begr. 29/6 i Nyborg Frue Kirke: "*Alle Klocker.*") opholdt sig 1614 hos sin moster Karen Claus Beriders i Nyborg³⁰ - og etablerede sig fra 1618 endeligt som handelsmand der, blev rådmann 1626 og borgmester 1654-66. – Børnene af hans søn PEDER LAMBERTSEN, Danske Skoleholder i Nyborg, videreførte slægtsnavnet TRELLUND. Da de ikke hidtil har været placeret på plads i Trellund-stamtavlen bringer jeg her en udførligere redegørelse for dem:

B 5 aa) PEDER LAMBERTSEN (30/3 1636-1678, begr. 15/3 "*I Vor Frue Kirche inden for den Norder Kirchedør. Alle Klocker.*" – Skifte Nyborg Købstad 1678, fol. 52). – Dansk Skoleholder. – Skolemester i Nyborg. – Gift med **Margrethe (Thiel)**, som 27/12 1675 stod fadder i Nyborg kirke til hans søsterdatter, **Maren Hansdatter With**. – Hun var måske den samme som den **Margrethe Rasmus Jensen** Danske Skolemesters, som stod fadder i Nyborg Frue Kirke 2/4 1689.³¹ – I så fald er embedet som "Danske Skolemester" i Nyborg gået i arv fra Peder Lambertsen til hans efterfølger i ægteskabet, RASMUS JENSEN (begr.

²⁷ Fr. Crone i "Personalhistorisk Tidsskrift" 1. række bind V, 1884: "Efterretninger om en Del i nyborg Kirke begravede Personer," s. 331, nr. 54: Lambert Jensen.

²⁸ Kinck: Trellund biografi nr.7 (Jens Trellund) og nr.2 (Peder Trellund). Peder Trellund byggede et nyt hus ved siden af faderens hus, hvilket sidste han solgte til sin søn Jens. Jeg antager derfor, at den Severin Trellund, der nævnes 1549 ved siden af P.Trellund på skattelisten, må være faderen til, snarere end søn af ham. Ang. Gertrud Lambertsdatter: Kinck: "Ribe bys beskrivelse", bd.II, s.309. P.Trellund g.2.m. Kirsten. – Ole Degn, 1981: "Rig og fattig i Ribe", II, s. 185 Rådmann 18.

²⁹ Kinck: Trellund biografi nr.7,

³⁰ Sv.Larsen 1965, bd.II, s.256ff. (biogr. oplysn. nr.18).- Jürgen Beyer i "Personalhistorisk Tidsskrift" 2004:1: "Familien Trellund indtil ca. 1800", s. 76 nr. 5.1 med efterkommere. Peder Lambertsen er nr. 5.1. 9, s. 77.

¹³ Bryllupsdatoen følger her "Peder Hegelunds Almanakoptegnelser" ved Bue Kaae, 1976, I, s. 178 + II, s. 111.

¹⁴ Peder Christensen Ribers almanak. Ole Degn ovf., s.115.

¹⁵ "Beskrivelse af Mindesmærker i Sorøe Akademies Kirke" ved Frederik Ferdinand Wendelboe, 1858, s. 33-34.

¹⁸ Svend Larsen, 1965 II, s. 107: Tavle XXII, nr. 2.

¹⁹ **Peder Nielsen Hjerminde** far kaldes i Randers Tingbog 11/9 1587 **Niels Jensen Hjermind**. – 21/8 1598 nævnes Niels Hjerminde hustru **Margrethe Nielsdatter**. – 17/4 1592 mødte **Laurids Nielsen Hjermind** med stævning på sin fars vegne på Randers Byting. – 13/8 1599 møder Laurids igen på sin fars vegne. – 9/12 1616 stævnedes **Niels Nielsen Hjermind** på Randers Byting for gæld efter hans salig fars regnskabsbog 1579.

²⁰ **Jens Pedersen Hjermind** (død 1671), Lektor til Stavanger Domkirke, gav i Stavanger 16/9 1667 sammen med **Peder Pedersen Saxe**, Kongelig Tolder i Stavanger, fuldmagt til **Reinholt Rasmussen Vissing** til at rejse til Jylland på salig **Niels Lauridsen Hvids** datters vegne, nemlig **Maren Nielsdatter Hvid**, for at modtage hendes arv efter fasteren **Karen Lauridsdatter**, der havde været gift med **Christen Nielsen** på Bustrup. Fremlagt 6/4 1668 på Randers Byting. -

²⁶ Svend Jacobsen 1981, s.69 og 66. øvrige slægtskabsforhold hos Svend Jacobsen 1972, s.167, s. 165—66, samt hos M.Bojesen: "Slægten Bojesen", 1911, s.20+62.

20/4 1694 ”på Vor Frue Kirkegård sønden for Våbenhuset lige for Kirkeristen. Hafde 4 Klocker.”), for så at lande hos svigersønnen, nedennævnte Anders Nielsen! – F. Crone gav i 1884 en biografi,³² der gør denne arvegang i embedet som ”Danske Skolemester” i Nyborg meget sandsynlig – idet Peder Lambertsen havde eneret på at have Dansk Skole i Nyborg: ”Han blev 4/2 1661 af Magistraten beskikket til Dansk Skoleholder. 27/11 1663 klagede han over, at en person gjorde indgreb i hans næringsvej ved at holde Dansk Skole. 16/11 1664 blev i et Magistratsmøde sigtet til, at han skulde have på en gang tabt 5-6 Rdlr. i kortspil; men denne sigtelse tilbageviste han i en erklæring af 14/12 samme år til Magistraten. 12/1 1666 fik han kgl. Tilladelse til ”alene” at være Dansk Skoleholder. 17/9 1669 klagede han igen til Magistraten over, at en Hører ved Latinskolen understod sig at holde Dansk Skole, tværtimod den førnævnte kongelige tilladelse, hvorfor Magistraten befalede samme Hører, inden aften at ophæve sin Danske Skole, og forbød ham en sådan, for så vidt han ikke ville være undergivet dobbelt straf. 7/9 1670 blev **Peder Lambertsen** af Magistraten ikendt en mulkt af 2 Mk. til de fattige, fordi han hårdeligen havde straffet et af sine skolebørn med ris. 23/9 1674 beklagede han sig igen for Magistraten over, at en person holdt Dansk Skole, hvilket ulovlige skolehold blev denne forbudt.

Peder Lambertsens enke hed **MARGRETHE THIEL**. Ægtefolkene havde mindst 3 sønner og 3 døtre.”- **MARGRETHE THIEL** kan have haft slægt i Bremen: I 1645 fik **MATHIAS THILL** og **Christopher Slyter** fra Bremen nemlig udskibet 54 stk. øksne fra Assens – og efter 1652 nævnes **CORDT THIELL** i Bremen som del i et kompagniskab, der evt. kan have involveret ham i udskibning af øksne fra havnen i Assens.³³

B 5 aaa) **LAMBERT PEDERSEN** (døbt 17/4 1668 i Nyborg, begr. 6/8 1668 i ”Vor Frue Kirkes Vaabenhuus” i Nyborg). **Maren (Christensdatter) Lamberts** bar barnet. Faddere: Hr. **Niels (Mortensen Almontan)** i Ørbæk, **Søren Thomsen, Hans With, Karen Wandal**. –

B 5 aab) **LAURIDS PEDERSEN** (døbt 1/8 1669 i Nyborg, begr. 28/2 1670 ”Under Taarnet i Vor Frue Kirches Vaabenhuus.” – ”4 Klocker”). **Maren Hr. Søren (Thomsen)s**³⁴ i Balslev bar barnet. Faddere: Borgmester **Lambert Jensen, Niels Jensen Rådmand, Poul Nielsen, Anne (Jensdatter ?) Sl. Laurids Nielsens, Malene Povel Tiims** på Hellerup. –

B 5 aac) **ANNE MARIE PEDERSDATTER (TRELLUND ?)**. (døbt 14/8 1670 i Nyborg). **Maren (Nielsdatter Juul) Hr. Nielses** i Ørbæk bar barnet. Faddere: Præsident **Claus Rasch**, Capt: **Wichmand, Bjørn Knudsen, Jens Pedersen Krog, Lisbeth Mads** Byskrivers. –

B 5 aad) **NIELS PEDERSEN**, kaldet **TRELLUND** (døbt 18/2 1672 i Nyborg, begr. 29/1 1744 i Skødstrup). **Kirsten Lambertsdatter Hans Withes** bar barnet. Faddere: Borgmester **Laurids Jørgensen**, Hr. **Søren (Thomsen), Thomas Sørensen** i Balslev, **Rudolph Møller, Thomas Sørensen, Margrethe Poul Cornelissens**. – 1690 Student fra Nyborg Skole. Sognepræst i Skødstrup og Elsted 7/6 1701-1744. Ordineret 2/9 1701. – Gift med **Birthe Johanne Hansdatter Wonsild** af Borum Præstegård (Skitte 9/1 1760 Mols Herreds Gejstlige, fol. 122. 141. – Erik Brejl, nr. 40). – Hun gift anden gang 26/1 1745 i Skødstrup Kirke med Kapellanden i Skødstrup og Elsted 1741-44 Hr. **Hans Henriksen Holst** (f. 23/6 1711 i Skanderborg, død 10.-11/11 1772 i Knebel Præstegård. – Skifte 11/11 1772 Mols Herreds Gejstlige, fol. 2 ff. – Erik Brejl, nr. 55), der 6/3 1744 blev Sognepræst i Knebel og Roelse, Mols Herred, Randers Amt, hvor han virkede til sin død. –

B 5 aada) **KAREN NIELSDATTER TRELLUND** (døbt 9/12 1729 i Skødstrup). –

³¹ En ”Sal. Matrone” **Margrethe Hansdatter Friis** (Nedsat 22/8 1701 ”i den åbne begravelse i den Store Gang i Vor Frue Kirke som er under Quindfolkernes Stole og blev ringet alle Klokkerne”). Hun var gift med forrige Byfoged i Nyborg **Hans Bertelsen** (Svend Larsen, 1965 II, s. 260-61, nr. 6).

³³ Karl-Erik Frandsen, 1994: ”Okser på vandring. – Produktion og eksport af stude fra Danmark i midten af 1600-tallet.”, s. 58+ s. 92.

³⁴ **Maren Søren Thomsens** havde første gang været gift med Hr. Søren forfænger, Hr. **Kjeld Jørgensen Føn** i Balslev. – Søren Thomsen (f. ca. 1629 i København, død 21/11 1678 i Balslev) blev ordineret til Sognepræst i Balslev og Ejby Sogne 29/8 1658. – Han var søn af Magister **Thomas Sørensen** (død 1630) og hustru **Anna Nielsdatter**.

B 5 aadb) PEDER NIELSEN TRELLUND (døbt 9/3 1731 i Skødstrup). –

B 5 aadc) HANS NIELSEN TRELLUND (døbt i Skødstrup 17/6 1733, død 25/1 1760 i Knebel Præstegård, begr. 4/2 1760 i Knebel. – Skifte 26/1 1760 Mols Herreds Provsti, fol. 141 b). 1750 Student fra Sommersted. - Stud. Theol. og Huslærer på præstegården. – Arvinger : Afdøde forældre **Niels Pedersen Trellund**, præst i Skødstrup og Elsted, [død 1744] og **Birthe Johanne Vonsild**, skifte 9.1.1760 lbnr.40 1) søster **Karen Nielsdatter Trellund**. - 2) bror **Peder Nielsen Trellund**. - 3) halvsøster **Cathrine Kirstine Holst**. –

B 5 aae) KAREN PEDERSDATTER, kaldet TRELLUND (døbt 14/11 1673 i Nyborg, død 22/4 1751 sst.). **Karen Rudolph Møllers** bar barnet. Faddere: **Anders Pedersen, Peder Sørensen, Elsebeth (Andersdatter Scheffer)** Præsident **Claus Rasches, Povel Tiim** på Vejrupgård, **Gjertrud Lambertsdatter**. – Gift 21/11 1694 i Nyborg Frue Kirke med **Anders Nielsen** (død 10/4 1736 i Nyborg). Danske Skolemester i Nyborg. Bror til den Skipper **Hans Nielsen**, som 5/1 1703 stod fadder til hans datter – og farbror til Nyborg-skipperen **Niels Hansen Lunn** (f. 1702 i Nyborg, død 1751, begr. 15/5 i Nyborg. - Registrering og vurdering 17/5 Nyborg Købstad XI, 486 b ff. -se ved Ane 670-71) og bror til Skipper i Nyborg **Peder Nielsen**, der var far til **Niels Pedersen Lunn** i Nyborg. - Han blev 14/7 1706 Prokurator i Nyborg.³⁵ Han boede i Nyborg og søgte i 1710, uden held, den ledige byfogedtjeneste der i byen. Magistraten gav ham det skudsmål, at han med flid og redelighed havde udført de ham betroede sager. Nævnes sidste gang i aktivitet 9/12 1733. – 13/6 1738 beskikkedes **Thomas Beck** til at være Nyborg bys Prokurator.³⁶ - 11/4 1718 tinglystes skøde af 8/4 1718 fra Borgmester i Nyborg **Peder Sørensen** til **Anders Nielsen** Prokurator på (ejd. 272 = Nørregade 8) Forhus 8 fag i 2 etager. 2/8 1751 tingløstes auktionsskøde af 29/7 1751 efter **Anders Nielsens** bortdøde enke på begæring af arvingerne til Købmand **Anders Kier**. – 6/1 1731 var **Anders Nielsen** forlover i Nyborg Frue Kirke for (sin brodersøn) **Niels Hansen (Lunn)**. I skiftet 30/5 1731 efter **Anne Knudsdatter** på Holmens Bro i Nyborg (død 9/5 1731, begr. 16/5 på Vor Frue Kirkegård Østen for kirken "ved 12 Sl.", - Skifte 30/5 1731 Nyborg Købstad, fol. 217 a ff.), hedder det: "*Som Sal: Mads Pedersen Eglev, fordum boende paa Holmens Broe her uden for Nyborg, hands efterladte Encke Anne Knudsdatter sammesteds, sidst afvigte dend 9de May ved Døden er afgangen, og haver efterladt sig 4 Døtre, hvoraf de 2 endnu er u-gifte og u-myndig, saa er bemte den Sal: Kones efterladte Sterfboe strax paa Dødsfaldet Registreret og Foreviget og derefter med videre Skiftes Foretagelse forflöt til i Dag, som er Dend 30te May 1731.Skifte og Deeling imellem den Sl: Kones bemte Børn og Arvinger i Nærværelse af dend eldste Datter Anne Margrethe hendes Mand Hans Nielsen Skipper i Nyborg. Dend anden Datter Maren Madsdatter Echlow, Niels Hansen Skippers Hustrue – tillige med Mons. Peder Andersens Trellund, som paa hendes Mands Vegne i hands Fraværelse nærmest³⁷, samt Oberformynderen Anders Nielsen paa de 2de u-gifte Døtre, nafflig Dorthe Madsdatter Echlew 32 Aar gl: og Hilleborg Madsdatter Echlew 24 Aar gl.*" -Vi ser her **Anders Nielsen** virke som Overformynder og sønnen, **Peder Andersen Trellund**, på Skipper **Niels Hansens** vegne som nærmeste. –

B 5 aaea) PEDER ANDERSEN TRELLUND (f. 14/9 1695 og døbt 20/9 i Nyborg, død i November 1763 eller 1764 i Svendborg). **Gertrud (Lambertsdatter) Knud Pedersens** bar ham. Faddere: Hr. **Kjeld Sørensen** i Ærøe, **Niels Pedersen (Trellund)** Studiosus, **Lauritz Ottosen** og **Maren (Nielsdatter Wandal) Peder Sørensens**. - Ifølge Wibergs Præstehistorie skulle han være søn af en borger i Nyborg **Christen Andersen** og hustru **Cathrine Pedersdatter**.³⁸ Ingen borger i Nyborg "**Christen Andersen**" får dog noget barn døbt i 1695. I personregisteret til sin præstehistorie anfører Wiberg da også, at **Peder "Christensen" Trellund** muligvis kan have heddet **Peder Andersen Trellund**.– 1715 Student fra Nyborg Skole, 1722 Hører i Nyborg. 5/12 1724 Cand. Theol. 2/6 1741 personel Kapellan ved Svendborg Nicolai Kirke og Turø. Blev ordineret 4/8 1741. Sognekapellan ved Svendborg Nicolai Kirke 24/7 1744-1764. - Han var en af dem, der havde indestående arvekrav i boet efter den barnløse **Hans Nielsen Trellund**, stud theol i Knebel præstegård. 26.1.1760, fol.141B. – I skiftet nævnes som arvinger dennes søskende, som børn af far **Niels Pedersen Trellund**, præst i Skødstrup og Elsted, [død 1744] og mor **Birthe Johanne Vonsild**, skifte

9.1.1760 lbnr.40 1), en søster **Karen Nielsdatter Trellund**, døbt Skødstrup 9.12.1729 2) en bror **Peder Nielsen Trellund** og 3) en halvsøster **Cathrine Kirstine Holst**. – Der indestod i boet arv efter **Niels Thomsen**, strandinspektør i Nyborg og hustru **Maren Hansdatter With**, (skifte slut 28.1.1755) til hendes søskendebørn: 1) **Karen Pedersdatter** [Trellund, død 22.4.1751], var g.m. **Anders Nielsen**, prokurator i Slagelse³⁹ [død 10.4.1736]. 3B: a **Peder [Andersen] Trellund**, kapellan [i Svendborg Nikolaj] b **Margrethe Cathrine [Andersdatter Trellund**, enke efter [**Laurids Vognsen] Glerup**, præst i Knebel og Rolsø c **Marie Kirstine [Andersdatter] Trellund** (død), var g.m. **Christoffer Hennings** i Slagelse. 1B: 1 **Mette Sofie Hennings** g.m. **Anders Nielsen** i Slagelse. Afdøde døde 25.1.1760 (Mols Herreds Gejstlige Skifteprotokol 26/1 1760, fol. 141 b ff. - Erik Brejl, nr. 42). – Gift 8/12 1745 i Svendborg Vor Frue Kirke med **Mette MariaThye** (død 3/1 1785 i Svendborg). –

B 5 aecaa) METTE CATHRINE PEDERSDATTER TRELLUND. – Gift med Hr. **Frantz Henrik Hansen Uhrbroch** (f. 1716 på Lolland, død 1797). - Student fra Nakskov Skole 1737. Cand. Theol. 18/3 1747. Indsat 3/2 1764 og ordineret 6/4 som residerende Kapellan ved Svendborg Sct. Nicolai Kirke og Turø. –

B 5 aecab) ANDREAS PEDERSEN TRELLUND (f. i Svendborg). – Tog 1779 Borgerskab i Bergen som Skipper. -

B 5 aecb) MARIE KIRSTINE ANDERSDATTER TRELLUND (døbt 21/11 1697 i Nyborg). **Anne Margrethe Hans Pedersens** bar. Faddere: **Knud Pedersen Rådmand**, **Rasmus Poulsen Tolder**, **Thomas Sørensen** og **Karen (Sørens datter) Laurids Ottosens**. – Gift 1733 på Lejregård med **Christopher Hennings** i Slagelse. - Ved søsteren **Marie Kirstine Andersdatter Trellunds** bryllup, skriver broderen, **Peder Andersen Trellund**: "*Gus Forsium Og menniskens=tilsiun Ere De tvende tryggeste Piller Hvor paa Et kierligt Egteskabt er grundetOg I Dag fuldkommet Imellem BRUDGOMMEN Dend Høiyagtbare og Vel fornemme Mand Seigr: CHRISTOFFER HENNING Borger og Indvaaner udi Slagelse Og BRUDEN Dend dydziirede og Gud Elskende Jomfru MARIA KIRSTINE TRELLUND Da deris Brøllups dag meget Høytidelig blef Celereret paa Leiregaard udi Sælland 1733. Dend En ... Høiyaelig og Andre Høijfornemme Venners Overværelse. Hvilcket udi Pligt skyldig ydmyghed forrestilles af Brudens Ven og Broder P: Trellund, Odense 1733.*"⁴⁰ –

B 5 aecba) METTE SOPHIE CHRISTOPHERSDATTER HENNINGS i Slagelse. – Gift med **Anders Nielsen** i Slagelse. -

B 5 aec) ANNE ANDERSDATTER TRELLUND (døbt 12/12 1700 i Nyborg, begr. 16/10 1747 i Nyborg). **Gyde (Hansdatter With) Thomas Sørensens** bar. Faddere: Borgmester **Peder Sørensen**, Amtsforvalteren **Niels Buchholt**, **Peder Knudsen** og **Anne Margrethe (Friis) Jørgen Bruns**. – Nævnes 16/2 1754 som arving efter sin barnløse søster Margrethe Cathrine, men nævnes ikke 26/1 1760 som arving efter **Hans Nielsen Trellund**. -

B 5 aeed) MARGRETHE CATHRINE ANDERSDATTER TRELLUND (døbt 5/1 1703 i Nyborg, død 16/2 1754 i Knebel Præstegård, Mols Herred, Randers Amt. - Der var fællesskifte efter hende og hendes forhen afdøde ægtemand i Knebel præstegård 16.2.1754 i Mols Herreds Gejstlige Skifteprotokol, fol.1B ff.). **Apellone Hans Lehs** bar hende. Faddere: **Antoni Hansen Rådmand**, **Daniel Schnetter** Byfoged, Skipper **Hans Nielsen** og **Margrethe Anders Hansens**. - Hun var enke efter **Laurids Vognsen Glerup**, præst i Knebel og Rolsø, (død 1743. - Testamente af 8.11.1743. – Erik Brejl, nr. 32). – Ægteskab barnløst. — **Hans A:** 1) søster **Maren Vognsdatter Glerup**, død, var g.m. **Jørgen Jørgensen Egelsdorf**, guldsmed i Bergen i Norge. B: a **Vogn Jørgensen** i Bergen, død, var g.m. **Ingeborg**

⁴⁰ Jürgen Beyer i "Personallhistorisk Tidsskrift" 2004:1, s. 91, note 157. –

Jensdatter Loss. B: 1 **Jens Vognsen**, døbt Bergen Nykirke 8.2.1681 2 **Maria Vognsdatter**, døbt Bergen Nykirke 28.4.1682 3 **Niels Vognsen**, døbt Bergen Nykirke 4.5.1683 4 **Margrethe Vognsdatter**, døbt Bergen Nykirke 4.5.1683 5 **Samuel Vognsen**, døbt Bergen Nykirke 24.3.1685 6 **Laurids Vognsen**, døbt Bergen Nykirke 12.10.1686 7 **Vogn Vognsen**, døbt Bergen Nykirke 13.7.1689 8 **Ingeborg Vognsdatter**, døbt Bergen Nykirke 13.7.1689 b **Gilles Jørgensen Egelsdorf** c **Henrik Jørgensen** i London d **Maren Jørgensdatter Egelsdorf** g.m. **Johan Arentsen Greve** e **Gertrud Jørgensdatter** g.m. **Oluf Andersen Rim** f **Kirsten Jørgensdatter Egelsdorf** g.m. **Henrik Steen** g **Pernille Jørgensdatter** gift Bergen 6.5.1754 med **Hans Christian Byssing**, kandestøber i Bergen i dennes andet ægteskab. Hans første ægteskab med **Martha Marie Mogensdatter Blach**. Testamente af 13.6.1737 lbnr.32. **Hendes A:** 0) far **Anders Nielsen**, prokurator og kæmner i Slagelse, der døde 10.4.1736 og mor **Karen Pedersdatter Trelund**, død 22.4.1751 1) bror **Peder Trelund**, kapellan i Svendborg Nikolaj 2) søster **Marie Kirstine Trelund**, død, var g.m. **Christoffer Hennings** i Slagelse. 1B: a **Mette Sofie Hennings** g.m. **Anders Nielsen** i Slagelse 3) søster **Anne Trelund** (døbt 12/12 1700 i Nyborg). Afdøde døde 16.2.1754 (Erik Brejl, nr. 33). –

B 5 aae) HANS NICOLAY ANDERSEN (TRELLUND ?) (døbt 20/6 1713, begr. 14/10 1717 i Nyborg). **Gyde Rasmus Poulsens** bar. Faddere: **Hans (Pedersen) Holmer**, Rector Mag: (**Thomas**) **Aabye**, **Peder Knudsen**, **Pernille Anthoni Hansens**. -

B 5 aaf) MARGRETHE PEDERSDATTER (TRELLUND?) (døbt 5/7 1676). **Anne Margrethe Hans Olufsens** bar barnet. Faddere: Borgm: **Tønne Madsen**, **Søren Bolt**, **Else (Tygesdatter) Poul Nielsens**, **Maren Cathrine Nielsdatter**. –

B 5 b) En bror **NIELS JENSEN RIBER** (begr. 10/12 1669 i Nyborg frue Kirke), tjente 1616 hos mosteren i Nyborg, blev rådmand 1643, men var fra ca.1626 selvstændig købmand i Nyborg, thi da han i 1635 sluttede kontrakt med sin tjener **Søren Thomsen** (B 2 i B-gruppen) om at drive handel i fællesskab, hed det, at denne havde tjent ham i 9 år.⁴¹

Idet A-gruppen fra Ribe her etablerer første kontakt i Nyborg med B-gruppen fra Kolding, bør det nævnes, at A-gruppen i Ribe allerede havde en vis familiær kontakt med koldingensere: **Jens Trelunds** broder **JON PEDERSEN TRELLUND** i Ribe ægtede 21/8 1586 **KIRSTINE WIFFSDATTER** af Kolding, der på ligstenen kaldes **KIRSTEN JENSEN DATTER**.⁴² Hun var derfor sandsynligvis søster til **HANS JENSEN WIFF**, der nævnes som rådmand i Kolding 1627.⁴³ **Jon Trelund** levede i 75 år (ca.1553-16/6 1628), hustruen i 82 (ca. 1567-3/3 1649). Der nævnes også i Kolding en **Søren Trøllund** i denne periode.⁴⁴

⁴¹ Sv.Larsen, anf. st. s.264 (biogr. oplysn. nr.23).

³² F. Crone, 1884, i "Personalhistorisk Tidsskrift" 1. række, V, s. 332, nr. 56.

³⁵ Jürgen Beyer i "Personalhistorisk Tidsskrift" 2004:1: "Familien Trelund indtil ca. 1800", s. 86. – henviser til: H. Hjorth-Nielsen, 1935/1977: "Danske Prokuratorer med kongelig Bevilling 1660-1869 samt et Tillæg indeholdende Oplysninger om en Del Prokuratorer uden Bevilling", s. 392 og 462.

³⁶ H. Hjorth Nielsen, 1935, s. 392. Hans kilder var: Indlæg til fynske Missiver 9. Dec. 1735. Gratialprotokol 1709-10, s. 252. Indlæg til Fynske og Smaalandske Registre 1736, nr. 152. – I Finn H. Blædels Tilføjelser og Rettelser fra 1977, s. 462 er angivet dødsdatoerne for **Anders Nielsen** (angivet i Mols Herreds Gejstlige Skifteprotokol) og **Karen Pedersdatter Trelund**. Men **Karen Pedersdatter Trelund** angives her at være datter af kapellan ved Nicolai Kirke i Svendborg **Peder "Christensen" Trelund** og **Mette Marie Thye** – hvilket i sandhed stiller sagen på hovedet, da hun jo derimod er kapellanen **Peder Andersen Trelunds** mor! – Utvivlsomt har Jürgen Beyer, der jo har søgt grundigt både hos Wiberg og hos Blædel, haft årsag til ikke at kunne indplacere hverken mor eller søn på rette plads i Trelund-stamtavlen. - - -

³⁷ Mons. **Peder Andersen Trelund** (døbt 20/9 1695 i Nyborg Kirke) var søn af Danske Skolemester, og fra 14/7 1706 Prokurator og siden Kæmner i Nyborg **Anders Nielsen** (død 10/4 1736), og hustru **Karen Pedersdatter Trelund** (død 22/4 1751 og begr. 28/4 i Nyborg Kirke: "og ringet med alle Klocher"), der blev gift 21/11 1694 i Nyborg Kirke. Hun var datter af Skoleholder i Nyborg **Peder Lambertsen** – Faderen, **Anders Nielsen** var bror til Nyborg-skipperne **Peder Nielsen** og **Hans Nielsen**, som begge havde efterkommere, der førte navnet **Lunn**.

³⁸ - som også anført af Jürgen Beyer i "Personalhistorisk Tidsskrift" 2004:1: "Familien Trelund indtil ca. 1800", s. 85-86.

³⁹ At Prokurator **Anders Nielsen** skal være død i Slagelse er en misforståelse, der må bero på, at han har et barnebarn, gift med en mand af samme navn i Slagelse.

NIELS JENSEN RIBER var gift første gang med ANNE LAURIDSDATTER (Ægteskab barnløst) og anden gang o. 1650 med KAREN HANSDATTER WANDAL (begr. 21/6 1680 i Nyborg Frue Kirke). Børnene tog deres moders slægtsnavn WANDAL. Karen Wandal lod i 1672 opsætte et epitafium over manden med begge ægtefæller og børnene i Nyborg Frue Kirke. – Et af børnene fik relation til B-gruppen:

B 5 b a) MAREN NIELSDATTER (WANDAL) (døbt 22/7 1666, død 3//5 1696 i Nyborg). **Maren Lambertsdatter** bar barnet. Faddere: Præsident **Claus Rasch, Hr. Preben Wandal, Sidsel Jacobsdatter (Lerche)**. – Gift 1683 med PEDER SØRENSEN (B, C 1 - døbt 4/8 1648, død 20/12 1723). Borgmester i Nyborg. 7 børn. – Han gift anden gang med **Maria Kirstine Borchfeld** (f. i Middelfart, begr. 20/7 1750 i Nyborg Kirke). Ægteskab barnløst. -

Endnu et barn af Maren Christensdatter og Jens Pedersen Trellund i Ribe skal her nævnes:

B 5 c) PEDER JENSEN, kaldet RIIBE (ca.1594-10.-11/2 1638). – Købmand i Nyborg, antagelig fra ca. 1626 i fællesskab med broderen, købmand i Nyborg NIELS JENSEN RIBER (begr. 10/12 1669 i Nyborg), der var rådmand ca. 1643-69 og allerede i 1616 var i tjeneste hos sin moster i Nyborg, KAREN CHRISTENSDATTER (f. ca. 1561 i Ribe, død 16/9 1624 i Nyborg), gift efter 17/9 1585 med **Claus Rasmussen Berider** i Nyborg (f. ca. 1534, død 17/9 1603 i Nyborg). De to brødre er sikkert som moderløse - ligesom deres øvrige umyndige søskende - kommet til deres moster "**Karine, Sal. Klavs Beriders**" i Nyborg, hvor også den ældste bror LAMBERT JENSEN tager ophold i en periode mellem 21/11 1614- 16/3 1615. – **26/1 1625** er Peder Jensen "*min kære Broder*" fadder i Nyborg til Lambert Jensens søn JENS LAMBERTSEN (f. 26/1 1625 og død 2/2 1626 i Nyborg) og **25/10 1634** er "*Anne Peder Jensens*" fadder til Lambert Jensens datter ELSEBETH LAMBERTSDATTER (f. 25/10 1634 og død 1. April 1635 i Nyborg). At LAMBERT JENSEN var den ældste, ses af, at det er ham, der **29/6 1619** møder op på **Ribe Byting** og lover på sine egne og søskendes vegne deres fader ophold hos dem i Nyborg, "*hvis han vilde skikke sig tilbørligt*". - Gift første gang med KAREN MADSDATTER (død 26/10 1628). - Gift anden gang med ANNE ZONESDATTER af Ryslinge Præstegård (ca.1606-20/8 1662), som blev gift anden gang med ridefoged på Ellensborg og borger i Nyborg CHRISTEN JACOBSEN (ca.1612-9/2 1645). Svend Larsen skelner mellem Peder Jensen, købmand i Nyborg, og Peder Jensen, søn af Jens Trellund og Maren Christensdatter,⁴⁵ om hvem han iøvrigt intet oplyser. Købmanden kendes fra indskriften på et epitafium i Nyborg Kirke,⁴⁶ den anden fra Lambert Jensens selvbiografi.⁴⁷ En nøjere sammenligning af de to kildesteder vil dog kunne sandsynliggøre, at der er tale om samme person:

Kilde 1: Epitafiet.

'Herunder hviler ærlig og velagt mand Peder Iensøn, fordum borger her udi Nyborrig, som salig udi Herren hensof Anno 1638 den 11 Februari, udi hans siders 44 aar, desligeste ærlig og velagt mand Christen Iacobson, forige ridefogit på Ellensborg og borger her sammesteds, som Gud bortkaldede den 9 Februari A 1645 udi hans alders 33 aar, samt deris kære ægtehustru, ærlige og gudfryctige Quinde Anne Zonesdatter, som christeligen døde udi hendes alders 56 aar den 20 Augusti Anno 1662. Gud gifve dennem samptlige med alle Guds udvalte børn paa Dommens Dag en glædelig oc ærefuld opstandelse til det evige lif'.

Kilde 2: Lambert Jensen.

a) 26/1 1625 døbes hans søn Jens Lambertsen, - bl. fadderne: Peder Jensen, "*min kjære broder.*"

b) 25/10 1634 døbes hans datter Elsebeth, - bl. fadderne: "*Anne Peder Jensens.*"

Det ville være logisk at antage, at Peder Jensen i begge tilfælde var Lambert Jensens bror. Denne bror boede i Nyborg og var gift med Anne - og købmanden, der døde 1638, var netop gift med Anne Zonesdatter - Købmanden adskiller sig i sin virksomhed heller ikke fra brødrene Lambert Jensen og Niels Jensen Ribber. -

Peder Jensen blev imidlertid gift første gang med den KAREN MATZDATTER (død 26/10 1628 i Nyborg), som nævnes i "Resens Atlas" som begravet i Nyborg Frue Kirke med mindesmærke, således:

"Peder Jensen Riibe, Borger i Nyeborg, Døde Aar 1638 d. 10. Febr. Noch Karen Matz Datter, som døde Aar 1628 d. 26 Octobr" -

og Peder Jensen blev så gift anden gang *efter 26/10 1628* med Anne Zonesdatter. Dette synes at understøttes af, at ældste datter i sidste ægteskab, så vil være KAREN PEDERSDATTER (f. ca. 1629, død 31/10 1702 i Nyborg), som opkaldt efter

⁴⁵ Svend Larsen, 1965, II, s.274 (købmanden) — og II, s.257-58 (Jens Trellunds søn).

⁴⁶ Fr.Crone: "Epitafier i Nyborg Kirke" nr.10, i Pers. Tidsskr. I.Rk. IV, s.39.

⁴⁷ v. O.Nielsen i Pers. Tidsskr. I.Rk. I, s.81—92 (jvf, note 2). Kildedest a: s.83, kildedest b: s.85.

⁴² Peder Christensen Ribers Almanak (Ole Degn 1971, s.115). Kinck: Trellund biografi nr.5 (Jon Pedersen Trellund).

⁴³ P. Eliassen: Kolding fra Middelalder til Nutid, 1910, s.125. Frovin Jørgensen: Hanssønnerne, 1972, s.39:"Vi ved ikke meget konkret om Kolding fra den 28/9 1627 til 4/7 1629, da freden blev sluttet i Lübeck. En del mennesker flygtede til Norge andre til øerne".

⁴⁴ P.Eliassen 1910, s.334: "I 1583 i August måned udbrød der pest i Kolding, og endnu det følgende år oppebar en Søren Thrøllund, hans kone og Peder Knivsmeds kone penge for at hjælpe de døde til graven".

Karen Madsdatter. Hun er nemlig hverken opkaldt efter sin farmor MAREN CHRISTENSDATTER i Ribe eller sin mormor, DORTHEA NIELSDATTER i Ryslinge.⁴⁸ Forskellen på én dag i datering af dødsdagen for *"Peder Jensen Riibe"* hos Resen sammenholdt med ovennævnte indskrift kan ikke umiddelbart forklares på anden måde end at han må være død om natten. Men der må have eksisteret et fælles mindesmærke i kirken for ægtefællerne Peder Jensen Riibe og Karen Madsdatter. Dette mindesmærke nævnes ikke af Fr. Crone, hvorfor det må være forsvundet før 1884. –

KAREN MADSDATTER kan være datter af den ligeledes i Nyborg Frue Kirke begravede rådmand, senere borgmester i Nyborg MADS LERCHE (død 1608), der i to ægteskaber med først MAREN JACOBSDATTER (død 24/12 1590) og dernæst SIDSEL KNUDSDATTER (1574- 24/4 1648) havde 8 børn.

ANNE ZONESDATTER (ca. 1606-20/8 1662) var datter af Hr. ZONE HANSEN (f. ca. 1545 i Ryslinge Præstegård, død 1615 sst.), fra 1571 sognepræst til Ryslinge, senere provst i Gudme Herred, af hvem der kendes flere breve,⁴⁹ og anden hustru DORTHEA NIELSDATTER. Faderen var endnu i 1589 gift med MARINE STRYGS (f. ca. 1519), som han havde ægtet som enke efter formanden i kaldet ca. 1556-1570 Hr. NIELS JENSEN.⁵⁰ – Men i 1591 må han være gift igen med DORTHEA NIELSDATTER, der synes at have været en søster til Hr. SIMON JØRGENSENs hustru JOHANNE. – Der kendes nemlig fra privatlivet et brev af 6/7 1591 fra Hr. Sone Hansen *"Till min Suoger og gode wen H. SIMEN medthiener till S. Alban wenligen till haande."*⁵¹ Modtageren, **Simon Jørgensen**, Student fra Odense 1587, var residerende kapellan ved Odense Albani Kirke 1589-1594, hvorfra han kaldedes til Sognepræst i Fåborg og Diernisse 1594. Her døde han 29/7 1603 og alle hans børn af pest, undtaget et. Hans ægtefælle har hidtil ikke været påvist, men hun var dog til frokost med biskoppen Jacob Madsen i Horne Præstegård 17/5 1595. Biskoppen skriver: *"Jeg spiste Frokost der; til Stede til Frokost var Her. Semen, Johanne, hans Hustru fra Faaborg, begge Kirkeværgerne, HANS WELLE, Foged paa Sandholt. Til Dreslette Afften"*. Selv var ZONE HANSEN søn af Niels Jensens formand i Ryslinge og Ellested præstekald, Hr. HANS PALLESEN LYSCHANDER, der var født i Svendborg.⁵² Denne skal have nedlagt sit kald for som verdslig at blive Skriver på Visby Slot på Gotland, derefter Professor i hebræisk på universitetet i Rostock, rejste så derfra til Frankrig og gav sig i krigstjeneste. Endelig tog han tilbage til Danmark og blev Lektor i teologi og hebræisk i Malmø. Siden i Roskilde. Til sidst af Kong Christian III. Beskikket til Befalingsmand over Skovkloster, hvor han kort efter døde. Meget kyndig i hebræisk, syrisk og kaldæisk. Besad et særdeles ypperligt nemme. – Ikke alt i dette levnedsløb lader sig verificere. I 1552 havde de tyske protestanter sluttet forbund med Frankrig og rejst sig til åben kamp under kurfyrst **Mouritz af Sachsens** ledelse. Samtidig faldt franske tropper ind i Lothringen, og erobrede endvidere Metz, Toulon og Verdun, som efter overenskomsten med protestanterne skulle overlades til Frankrig til gengæld for økonomiske subsidier. Den katolske tysk-romerske kejser Karl V, belejrede forgæves Metz. Det kan være her, Hans Pallesen Lyschander vælger at gå i fransk krigstjeneste for derefter at komme tilbage til Danmark som lektor. Kendte værker: *"Psalmi aliqvot Davidis ad Hebræorum fontium veritatem translati."* Malmogia (uden Aar). – *"Index novus et accuratus bibliorum"*. Roctochii (uden aar). -

⁴⁸ Erhardt Qvistgaard, 1934: "Præstehustruer, som mangler hos Wiberg", s. 113.

At præsten i Øster Skjærninge og Hundstrup i Sunds Herred, Svendborg Amt, 1629-1633 Hr. MALTE ZONESEN (ca. 1595-30/11 1633) – gift med sin forgænger, Hr. BAGGE JACOBSENS (f. 13/3 1579 i Ribe, død 21/3 1629 i Øster Skjærninge) enke MAGDALENE JACOBSDATTER WOLF,⁵³ - var Anne Zonesdatters broder, fremgår af skiftet 1670 efter hendes svigersøn, Rådmand i Nyborg SØREN THOMSEN KOLDING fol. 103 a under ”Tilstaaendes Giæld” nr. 1080: ”SONNE MALDTESEN barn fød udi Østerskiærning efter Obligation Dat. 11. Febr. 1648: Rester Capital 42 Daler” – samt fol. 110 b under ”Visse Giæld udi ... Bogh”: ”BAGE MALTESEN Studenter Anne Sonesdaatters Broder Søhn. Folio 2 3 Daler 5 Sk.” – Sidstnævnte var således opkaldt efter faderens forgænger i Øster Skjærninge og Hundstrup ca. 1600-1629, - bispesønnen Hr. BAGGE JACOBSEN fra Odense (f. 13/5 1579 i Ribe).⁵⁴ - BAGGE MALTESEN SCHIERNING blev 17/8 1639 Optaget på Sorø Skole. Deponerede ved Akademiet 19/6 1647, blev indskrevet ved universitetet 11/9 1647 og var antagelig den ”BAGGE Hører” i Maribo, der døde 1652.⁵⁵ -

? Mulige børn af Peder Jensen Riibe og Karen Madsdatter: ad B4 c?1-2:

Bemærk, at Søren Thomsen (B, B 2) og Mads Pedersen sammen er faddere 1/11 1651 til Maren Frandsdatter.

Ad B 5 c? 1) APPELLONE PEDERSDATTER (begr. 18/6 1676 i Nyborg ny kirkegård. ”3 Klocher. Men de 2 Fattiges Klocher haffde hun fri.”). – Gift med Borger og Fisker i Nyborg FRANDS NIELSEN SPROW (Skifte Nyborg Byfoged 10/9 1666, fol. 74 a.). Ægteskab barnløst. – Hans arvinger : **Johanne Nielsdatter** og **Bodil Nielsdatter**, værende i Krarup, **Niels Nielsen Pottemager** indvåner i Slagelse på sin hustru **Anna Nielsdatters** vegne, og **Jørgen Hansen** i Nyborg på sin hustru **Kirsten Pedersdatters** vegne. – Ved sin død skyldte han 22 daler til

⁵³ Datter af Magister og Professor **Jacob Jacobsen Wolf** i Odense (f. 24/8 1554 i Odense, død 31/3 1635, begr. i Odense Sct. Knuds Kirke. – Skifte i Odense 1643) og første hustru **Anna Hansdatter** (f. 1/12 1566 i Oslo, død 26/1 1600 i Odense), der var datter af Superintendent i Aggershus Stift Hr. Magister **Hans Nielsen** og hustru **Magdalene Berg**. – (Se ”Wibergs Præstehistorie” III, s. 757: ”Tillæg og Rettelser til 3die Bind”, nr. 1032: 5. + IV, Supplement, s. 143, nr. 1032: 4, 5, 6 og 7. - Svend Larsen 1965, II, s. 87, nr. 4 + s. 148, nr. 8. – H. P. Mumme, 1844: ”Sct. Knuds Kirke”, s. 138, 228 og 242). **Magdalene Jacobsdatter Wolf** (f. 1587 i Oslo), der således var opkaldt efter sin mormor, blev gift første gang 18/7 1613 i Odense med enkemanden Hr. **Bagge Jacobsen** i Øster Skjærninge (”Peder Hegelunds Almanakoptegnelser” ved Bue Kaae, 1976, I, s. 618+ II, s. 320), der første gang var gift 30/11 1600 i Øster Skjærninge Kirke med **Cæcilie**, enke efter forgængeren Hr. **Laurids Wittenberg**. – Magdalene blev gift anden gang ca. 1629/30 med Hr. **Malte Zonesen** (ca. 1595-30/11 1633) og gift tredje gang 27/4 1634 med Hr. **Eggert Christensen** i Øster Skjærninge (f. i Fraugde ca. 1605, død 1661), der giftede sig anden gang med **Marie Augustinusdatter Ebel** fra Odense og tredje gang med **Karen Andersdatter** fra Ollerup.

⁵⁴ Holger Jacobæus, 1931: ”En lærd Families Liv og Livsvilkaar” s. 16, s. 139-40. – Wibergs Præstehistorie, 1032:5.

⁵⁵ Torben Glahn, 1978: ”Soranerbiografier 1584-1737”, gruppe II nr. 618.

⁴⁹ Et fra 1580 i H.F.Rørdam: Samlinger og studier I, s.566—69. - Et fra 6/7 1591 i Samlinger til Fyens historie og topografie T, 1861. - Et udateret i Frit vidnesbyrd V, 1897, s.345—50, som stammer fra Sunds Herreds provstibog, fol.105. - Samlinger til Fyens Historie og Topografie I, 1861, s.112—13, aktstykke 8. Det stammer fra Odense Bispearkiv: Gudme Herreds breve, nr.25. -

⁵⁰ Jacob Madsens Visitatsbog.

⁵¹ ”Samlinger til Fyens Historie og Topographie”, I, 1861, s. 112-13, Aktstykke 8 (Fra Odense Bispearkiv: Gudme Herreds Breve, Nr. 25): 6/7 1591.

⁵² Hans Pallesen Lyschander var bror eller halvbror til Sognepræst i Nørre Vram i Skåne Hr. **Christopher Pallesen** (ca. 1524-13/3 1602), og farbror til historikeren **Claus Christophersen Lyschander** (1558-1624). - Ernest Joachim de Westphalen, 1743: ”Monumentæ”, III, p. 468 (Afsnit XIII heri betegnes ”Claudii Lyschandri Historiographi Danici de Scriptoribus”). - R. Nyerup og J. E. Kraft, 1820: ”Almindeligt Litteraturlæxicon”. -Wibergs Præstehistorie” 958:1.- H. Ehrencron-Müller: ”Forfatterlexicon”. – Aage Dahl: ”Danmarks Præstehistorie” XXXV Svendborg Amt (RA), s. 146, nr. 3. – G. Carlquist 1985: ”Lunds stifts Herdaminne” Ser: II: 10 Södra Åsbo Kontrakt, s. 17 ff. Nr. 3. - 27/5 1532 synes han at være ejer af en ejendom i Svendborg, da ”**Claus Nielsen af Gesynge paa Thosynd fik paa Svendborg Byting et Tingsvidne, at den Ejendom i GERITZGADE i Svendborg mellem HANS PALLESENS og afdøde OLUF UGLES Ejendomme, som THOMIS JACOBSENS Arvinge havde deelt og tiltalt ham for, den havde THOMIS JOSEPHSEN, som da boede paa Drejø, paa Bierby Sognestævne paa Tosynd, pantsat Claus Nielsen**”(RA: Skuffer: E XIII: Købstæder: Svendborg). – Sit ægteskab skal han have gjort i Rostock; men meget tyder på, at hans kone, **N. N. Zonesdatter**, havde slægtninge i Svendborg med tilnavnet **Gronnete**: Selv om traditionen knytter hende til Rostock er der dog mere, der knytter hendes eventuelle slægtninge til Svendborg, idet skriveren i Svendborg, **Peder Star Lauritszen**, før 1588 havde en stedsøn i København, **ZONE LAURITSEN** og en stedsøn i Svendborg, ved navn **HANS LAURITSEN**. – **ZONE LAURIDSEN SVENDBORG** (begr. i Middelfart Kirke), der 26/5 1619 omtales med tilnavnet ”**Gronnete**”, virkede 1592-9/7 1619 som sognepræst i Middelfart og Kauslunde, Vends Herred og fra 1593 tillige som provst i Vends Herred. Han blev dømt fra embedet af bisp og lensmand 9/7 1619, fordi han havde kritiseret Ordiansen, rettet falske beskyldninger mod Lensmanden, sin Kapellan og præsten i Asperup og vitterlig løjet. Dommen blev stadfæstet af Rettertinget 4/6 1621. (”Jacob Madsens Visitatsbog” ved A. R. Idum, 1929 s. 185 og s. 346 ff. – ”Kancelliets Brevbøger 26/3 1619. – Hans H. Fusing i ”Kirkehistoriske Samlinger” 6. R. III: ”Bidrag til dansk Præstehistorie 1496-1657”: ”Middelfart og Kauslunde”, nr. 3). – Han var gift med **Margrethe Tygesdatter**, der var enke efter forgængeren, Hr. **Oluf Pedersen Bang** (død 1592) i Middelfart. (Traps Danmark, 4. udg. IV, s. 365. Ligsten med portrætfignurer, bekostet 1598 af Hr. **Zone Lauridsen Svendborg** og hustru). – Faderen til **ZONE** og **HANS LAURIDSEN** i Svendborg kan formodes at have heddet **LAURIDS ZONESEN GRORNETE** og have opnået borgerskab i Svendborg, eftersom enken blev gift med skriveren **Peder Star Lauridsen** - hvorved de to fynske provster **ZONE HANSEN** og **ZONE LAURIDSEN SVENDBORG** formodentlig bliver fætre. – Om slægts- eller stedsnavnet **GRORNETE** kan dokumenteres i Rostock er ikke undersøgt. –

afdøde Borger i Nyborg **Cornelius Johansen**.⁵⁶ – Finn Grandt-Nielsen mener, at hans gennem tilnavnet umiskendelige tilknytning til Sprogø kan sandsynliggøre, at han var den fisker, der deltog i svenskernes rekonstrueringer på isen i februar 1659. Denne fisker på Sprogø fortalte, at der kun var få danske tropper på Sjælland, og at kystvagten bestod af bønder. Han havde undersøgt isen næsten til Sjælland, men hverken han eller andre lokalkendte folk fandt den sikker. Hvad deres råd præcis har været, vides ikke. – Fadder 9/5 1648 i Nyborg Kirke. – Fik følgende børn døbt i Nyborg Kirke, som alle døde før faderen: **a) NIELS FRANSDEN** (døbt 29/10 1648, død før 1666). Faddere: **Karen Dineses, Dorthe Willumsdatter, Ollifue Jensdatter, Anna Diensdatter, Frands Laursen. - b) MAREN FRANSDATTER** (døbt 1/11 1651, død før 1666). Faddere: **Mette Abeldtz,⁵⁷ Karen Christensdatter, Jacob Boesen, Søren Thomsen, Mads Pedersen. - c) ANNE FRANSDATTER** (døbt 18/6 1654, død før 1666). Faddere: **Barbara Claus Dirichsens, Birgitte Boesens, Zille Johansdatter, Morten Andersen Bager, Christoffer Nielsen, Bjørn Lauridsen, -**

Ad B 5 c? 2) **MADS PEDERSEN FISKER** i Nyborg (begr. 24/12 1670 i Nyborg på den ny kirkegård. 3 klokker). – Gift med **MAREN MADTZES** (begr. 29/3 1674 i Nyborg på den ny kirkegård. 3 klokker). Af deres børn kendes: **a) PEDER MADSEN** (f. før 1646, Druknet 1694 på rejse til Norge). Skipper i Nyborg. – Gift med **DOROTHEA HIERONIMUSDATTER ECKLEFF** (begr. 9/3 1694).⁵⁸ - **b) HANS MADSEN** (døbt 28/8 1646). Faddere: **Jacob Pedersen, Laurids Nielsen, Ellen Thorsens, Maren Jørgensdatter, Maren Lauridsdatter, Karen Kornelissens. - c) ANNE MADSDATTER** (døbt 9/5 1648). Faddere: **Anders Pedersen, Anders Thomassen, Frands Nielsen, Richardt Andersen, Susanne Laurids Jørgensen,⁵⁹ Birgitta Boesens, Maren Rasmus` - d) BOEL MADSDATTER** (døbt 23/2 1651). Faddere: **Sophie Christensdatter, Boel Jespersdatter, Dorthe Willumsdatter, Knud Hansen, Søren Ibsen, Bjørn Knudsen, Mathias Boldt. - e) NIELS MADSEN** (døbt 18/7 1652). Faddere ikke nævnt. – Tog borgerskab i Nyborg som Skipper 9/6 1671 og angav da, at han var født i Nyborg (98 b). – 1683 boede han i nuværende Nyenstad 18. – Niels Madsens søn var **ea) HIERONIMUS NIELSEN** (døbt 30/4 1676). **Dorethe (Hieronimusdatter Eckleff) Peder Madsens** bar barnet. Faddere: **Christian Vigant, Jesper Hansen, Ingeborg Cornelis Hansens, Anne Sørensdatter, Margrethe Jacobsdatter. -**

Børn af Peder Jensen (Riibe) og Anne Zonesdatter: B 4 ca-B 4 cb:

B 5 ca) **KAREN PEDERSDATTER** i Nyborg (ca.1629 — 31/10 1702), g.m. købmand og rådmann i Nyborg **SØREN THOMSEN KOLDING** (ca.1613-20/12 1669), der var fra Kolding (B-gruppen: B 2). – Opkaldt efter sin fars første hustru. – 12/8 1666 stod hun fadder i Nyborg kirke til skipper **Peder Madsens og Dorothea Hieronimusdatter Eckleffs** datter, **Mette Pedersdatter**. 12/4 1683 bar hun som enke sin kusine **Gertrud Lambertsdatters** (21/6 1646-1707, begr. 21/11 i Nyborg Frue Kirke) søn med købmand fra 28/4 1682 og senere rådmann i Nyborg **Knud Pedersen** (begr. 5/4 1709 i Nyborg Frue Kirke) ved navn **Peder Knudsen** til dåb i Nyborg Kirke (døbt 12/4 1683, død 28/8 og begr. 4/9 1733. – Samfrændeskifte 14/9 1737⁶⁰). - Grundtaxten 1683, løbenummer 236, nævner **"Karen Sl. Søren Thomasens en Gaard hun selv iboer."**(Grund 100 rd., Bygning 650 rd.). – 4/7 1687 tinglyses skøde af 23/6 1687 fra **Niels og Bertel Sørensonner**, arvinger efter Sal. **Søren Thomasen**, til deres broder **Peder Sørensen** og hustru **Maren Nielsdatter** på såvel hus og land efter sælgernes Sl. broder, **Christen Sørensen**, i deres sl. faders gård, han selv iboede og fradøde, nu bebos af køber.(= Brandtaxationen 1791, nr. 249 = nu Mellemgade 25) + nr. 250

⁵⁷ **Abel Jensens** hustru ved navn **Mette** (begr. 8/2 1674 Nyborg ny kirkegård. 3 Klocher). – **Abel Jensens** datter **Anne** (begr. 15/2 1674 Nyborg ny Kirkegård). *"Haffde de 2 Fattiges Klocher fri."*

⁵⁶ Finn Grundt Nielsen i "Personalhistorisk Tidsskrift" 2004:1: "Hollænderfamilier på Sprogø og Romsø", s. 8 med s. 34, note 37.

⁵⁸ H. C. Holst i Aarbog for Historisk Samfund for Sorø Amt XVIII, 1930: "Hollænderne paa Sprogø", s. 42-43. - "Skionne Efterretninger". Provst Boghs Beskrivelse af Kerteminde og Bjerge Herred 1770 ved Birgit Bjerre Jensen, Landbohistorisk Selskab 1995, II, side 132-136. – Finn Grandt-Nielsen i "Personalhistorisk Tidsskrift" 2004:1: "Hollænderfamilier på Sprogø og Romsø", s. 10 ff. – En søn af dette ægteskab var **Mads Pedersen Eckleff** (døbt 24/5 1674 i Nyborg, død 23/11 1730 sst.). – Denne havde taget navnet **Eckleff** efter moderens familie. Der kan ikke påvises noget slægtskab med hollænderen på Sprogø, **Petter Pettersen**, som ellers formodet af Frederik Lunn, København 1884: "Efterretninger om min Farfader Christian Ditlev Lunn". Første Afsnit: C. D. Lunn's Fødsel og Herkomst". – Børge Lunn, 1972: "Slægtstavle over efterkommerne efter Hans Pedersen Lunn samt Stamtavle over forfædre til Etatsråd C. F. A. Lunn og hustru f. Resch", samt flere steder på internettet. – Jfr. Finn Grandt-Nielsen i "Personalhistorisk Tidsskrift" 2004:1: "Hollænderfamilier på Sprogø og Romsø", s. 6-8. – Derimod var **Hieronymus Eckleff** på Sprogø hans morfar.

⁵⁹ **Susanne Bacher**. – Gift første gang med Tolder i Nyborg **Laurids Jørgensen** (død 1658) og gift anden gang med **Philip Heydersdorff**, der i 1670 var rømt fra hende (Svend Larsen, 1965: "Studier over det fynske Rådsaristokrati i det syttende Århundrede", II, s. 279. Hendes børn er nævnt i "Personalhistorisk Tidsskrift" IV, 1883, s. 45, u. nr. 14, hvor de opfattes som børn af Borgmester **Laurids Jørgensens** første ægteskab. De var: **Rasmus Lauridsen** (døbt 16/8 1648), **Antonius Lauridsen** (døbt 29/8 1649), **Jørgen Lauridsen** (døbt 3/11 1650) og **Jonada Lauridsen** (døbt 29/7 1653). – 6/3 1693 tinglyses skøde af 24/2 1693 fra **Christentze (Rasmusdatter) Bacher**, enke efter sal. **Hans (Clausen) Mule**, fhv. Sognepræst og Provst i Vindinge Herred, til Handelsmand **Wulf Christian Smechel** på ejendommen, brandtaxationen 1791 nr. 231, nuværende Kongegade 7/Korsgade 4, der betegnes: *"Gård, som Kaptajn Smechel og sælgers søster, Susanne Bacher, iboer."* – Gården ejes senere af **Anders Lauridsen** fra C-gruppen, der blev gift med enken.

(Mellemgade ud for Nygade) + nr. 271 = nu Nørregade 10). – 20/8 1688 tinglyses skøde af 24/2 1688 fra **Karen Pedersdatter** Sal. **Søren Thomsens** til sønnen **Peder Sørensen** og døtrene **Anne**, Salig **Dorethe** og **Kirsten Sørensdøtre** på deres fædrene arv. – 20/12 1697 tinglyses skøde af 25/11 1697 fra Salig **Søren Thomesens** enke **Karen** på sin datters vegne, **Karen Sørensdatter**, hendes andel af arven efter hendes far i den gård, **Peder Sørensen** nu iboer, til sønnen, Rådmand **Peder Sørensen**. – 14/2 1704 tinglyses skøde af 24/1 1704 fra Overformynder og Handelsmand **Thomas Sørensen** og sin myndling, **Mette Kirstine Pedersdatter**, arvinger efter deres moder **Karen Pedersdatter**, til **Christen Kjeldsen**, Forpagter på Hesselagergård, på ejendommen (Brandtaxation 1791 nr. 26, 27 og 28) stødende mod vest op til **Peder Sørensens** våning og mod østen til **Bertel Sørensen**. (nu Nørregade 11). – 10/8 1705 tinglyses skøde af 30/7 1705 fra **Christen Kjeldsen**, Forpagter på Hesselagergård, og hustru **Margrethe Christensdatter** tilbage til **Thomas Sørensen**. – Sl. Borgmester **Peder Sørensen**s enke, **Marie Kirstine Borchenfeld**, varslede 28/9 1739 skøde af 16/10 1739 til hendes svigersøn, Købmand og Handelsmand **Jens Lauritzen**, bestående af forhus til Nørregade 22 fag 2 etager, forhus til Mellemgade 17 fag 2 etager. -

B 5 cb) ZONE PEDERSEN i i Kolding (ca. 1636- 1687, begr. 24/1 i Kolding). Tilflyttet Nyborgenser. Valgt til kæmner 1664, blev rådmand 1666.⁶¹ – Gift 2/5 1661 m. rådmand PEDER UDSENS (ca. 1616-1659, begr. 31/7 i Kolding Nicolai Kirke. . Epitafium) enke i Kolding, DORTHE POULSDATTER (f. ca. 1627, begr. 9/1 1671 i Kolding, 43 år, 6 måneder og 5 dage gammel). Hun bar 24/4 1663 i Nyborg Kirke Rådmand SØREN THOMSENS (B, B 2) datter KIRSTEN SØRENSDATTER til dåben. – Ved ægteskabet blev Zone Pedersen stedfar til Handelsmand og Rådmand i Kolding **Morten Pedersen** (døbt 21/3 1647, begr. 5/5 1685 i Kolding, 38 år, 5 uger 5 dage). - 9/3 1694 var broderen Hr. Ude formynder for hans børn. - til **Maren Pedersdatter** (døbt 19/5 1651 i Kolding, begr. sst. 23/1 1685), gift 7/9 1673 med Sognepræst i Kolding Hr. **Ancher Ancheren** (f. 17/1 1644 i Kerteminde, død 19/6 1701), som 20/6 1693 blev biskop i Ribe. — samt til Sognepræst i Gosmer og Halling **Hr. Ude Pedersen** (døbt 22/6 1656 i Kolding, død pludselig 11/6 1707 efter at have prædikeret samme dag).-

2. afsnit.

B-GRUPPEN: Stammende fra Kolding. Kom til Nyborg tidligst ca. 1626 med B 2.

A 1. THOMAS N. N. (lever 1613⁶²), g.m. Kirsten ? (lever 1613). Hustruens navn synes at fremgå af det faktum, at begge deres kendte børn havde en datter ved navn Kirsten.

Børn: B 1 - B 2.

B 1. ANNE THOMASDATTER (f. ca. 1610 i Kolding-1654, begr. 5/9 1654 sst.), g. 1636 i Kolding m. TYGE NIELSEN SUND (død 1641. – Epitafium i Kolding Kirke).⁶³ - Ved midsommertid 1654 udbrød der pest i Kolding. Da sygdommen standsede 10/1 1655, havde den betroede 358 mennesker.⁶⁴ Utvivlsomt er dette grunden til, at registreringen af boet efter Anne Thomasdatter først fandt sted 20/10 1655,⁶⁵ med påfølgende skifte 6/12 1655.⁶⁶

I registreringsforretningen skildres situationen således: *"Ofververendes enig og forstandig mand Madtz Nielsen Borger her sammesteds på hendes efterladte barn Else Thygesdatters vegne, som nu er hos hendes kiære Hr. moderbroder, erlig, velagt og forstandig mand Søren Thomsen i Nyborg, imod Niels Ifversen Byfoget, Otte Sørensen og Erich Thomsen Kleinsmed borger her sammesteds". I skiftet hedder det: "Anno 1655 den 6 Decembris blev skifte holden efter sal. afgangene Anne Thomesdatter, fordom borgerske her i Kolding imellem hendes efterladte datter Else Thygesdatter udi hendes egen nærværelse med hendes betroede værge, erlig og velagt og fornemme mand Søren Thomsen udi Nyborg hans fuldmægtiger erlig og velagt mand Mads Nielsen Dalby, borger udi Kolding, på hendes vegne på den eene og den sal. qvindes creditorer på den anden side."*

Tyge Nielsen havde to døtre: KIRSTEN THYGESDATTER, (db. 27/9 1640, død før 1648) og ELSE THYGESDATTER (db. 2/7 1638, død 16/12 1686), g.m. overformynder, rådmand i Nyborg POUL NIELSEN (ca. 1630- begr. 19/2 1686 *"paa Vor Frue Kirkegaard ved den Øster Side af Kirken."* – Synsforretning Nyborg Købstad 6/5 1686, fol. 414. Boet insolvent), hvis søn SØREN THOMSEN POULSEN⁶⁷ - der nævnes i skiftet efter Poul Nielsen 6/5 1686 - jeg i min artikel fra 1982 med F.

⁶² I artiklen "Nogle koldingsensiske skipper af navnet Dalbye i det syttende Århundrede" argumenterer jeg for, at denne person var Skipper i Kolding Thomas Hansen Dalbye (nævnt 1610 og 1611).

⁶⁰ S. Nygårds Samlinger. – Arkivar S. Nygård fandt det i Viborg Byfogeds Arkiv og noterede: *"Skal afleveres til Provinsarkivet i Odense."*

⁶¹ P. Eliassen, 1910: Kolding fra middelalder til nutid, s.343, 145ff. og 531. Han omtales som tilflyttet Nyborgenser. – Frovin Jørgensen, 1969-70: "En liden fattig by" I, s. 32 og 34. Formoder slægtskab med Borgmester i Kolding HANS PEDERSEN (f. 1637). - Frovin Jørgensen, 1972, s.87: "Hanssønnerne", Han fik 19/8 1674 tildømt Hans Ottensens gård. –

⁶³ Peder Hansen Resen: "Atlas Danicus" VI D Ribe Stift" ved Susanne Lykke Nielsen, 1987, s. 96.

⁶⁴ P. Eliassen, 1910, s.335.

⁶⁵ Kolding Byfogeds originale skiftebreve, nr.45 (1655).

⁶⁶ set. nr.53 (1655).

⁶⁷ Rådmand POUL NIELSENS og ELSE THYGESDATTERS børn: **a)** NIELS POULSEN (døbt 22/12 1665, begr. 12/6 1666 i Nyborg Vor Frue Kirke. – Nævnes mærkeligt nok i skiftet efter faderen 6/5 1686). - **b)** SØREN THOMSEN POULSEN (døbt 8/9 1667). - **c)** METTE POULSDATTER (Tvilling. – døbt 20/9 1668). - **d)** ANNE POULSDATTER (Tvilling. – døbt 20/9 1668, begr.

Crone antog var identisk med en købmand i Nyborg "*Søren Thomsen Poulsen Lemming, f. 1667*", hvis datter Birgitte Katrine Sørensdatter Lemming ægtede Bo Boyesen fra Hjørpsted, af C-gruppen.⁶⁸ – Bo Boyesen fra Hjørpsted blev gift anden gang 17/2 1730 i Nyborg med **Birgitte Cathrine Sørensdatter Lemming** (døbt 10/1 1703, død 1743), datter af Købmand, Stadskæmner og Kongelig Transportforvalter ved færgevæsenet i Nyborg, **Søren Poulsen Lemming** (f. ca. 1660 i Lemming, Kolt Sogn, Ning Herred, Århus Amt, død 7/11 1736 i Nyborg). Denne nævnes imidlertid som søn af **Poul Sørensen** (Skifte 11/7 1707 Lyngbygård Gods, fol. 497) og **Maren Jensdatter** i Lemming på skiftet efter faderen.⁶⁹ – POUL NIELSEN i Nyborg var Overformynder 10/2 1665-1670, Fattigforstander 1670, Rådmand i Nyborg ved Kgl. Bevilling af 29/12 1670. – 19/2 1676 frasagde han sig købmandslavet, da han herefter ikke ville bruge nogen handel. – 1683 ejede han gården, brandtaxation 1791 nr. 232, nuværende Mellemgade 8, som Tolder i Nyborg **Rasmus Poulsen (Boesen)** (f. 13/4 1668 i Svendborg, død 17/8 1757 i Nyborg, begr. 31/8)⁷⁰ 31/5 1723 skødede til Rådmand ANDERS LARSEN fra C-gruppen. – Hans børn synes ikke at være forblevet i Nyborg. -

B 2. SØREN THOMSEN KOLDING (ca.1613-20/12 1669). – Gift 1647 med (gruppe A: B 5 ca) KAREN PEDERSDATTER (ca.1629-31/10 1702). Var ca.1626 -1635 tjener for Niels Jensen Riber (gruppe A: B 5 b), hvorefter han indgik i forretningsfællesskab med ham. Man bemærker, at dette skete 12 år før han indgik ægteskab med dennes broderdatter. Ægteskabet kan derfor ikke forklares som et nødvendigt led i Søren Thomsens karriere, men den manglende ægteskabelige alliance kan måske forklare, at Niels Jensen endnu i 1642 kalder Søren Thomsen "*sin tjener*". 1651—52 var han leverandør af tømmer, og i 1655 benævnes han, som vi har set (under BI), "*ærlig, agtbar og velfornem mand*". Han blev rådmand ca.1662, overkøbmand 1666 og i 1667 rådkæmner og fattigforstander.⁷¹ Begr. 30/12 1669 i Nyborg Frue Kirke i "*den store gang*" med ringning af alle 5 klokker. - - **Epitafieindskriften** i Nyborg Kirke⁷² - som enken Karen Pedersdatter må have ladet opsætte i 1694 - lyder med de efter 1694 påførte data således: *Her under huiller den høyachtbar oc uelfornehme SØFREN THOMASØN, fordum Raad- oc handelsmand her udi Staden, som døde den 20. Decembr. Anno 1669 udi hans Alders 56 Aar; saa oc hans kiere Hustrue, den hæderlig oc gudfrygtige Matrone KAREN PEDERSDATTER, som døde den 31. October Anno 1702 udi hindis Alders 73 Aar, efter de hafde lefued tilsammen udi et kierligt Egteskab udi 22 Aar oc 14 Uger, oc uar af Gud i samme deris Egteskab uelsigned med ti Børn, 5 Sønner og 5 Døtre. Gud gifue dem en glædelig Opstandelse på den yderste Dag. Anno 1694.* - På epitafiet i kirken nævntes, at ægteskabet velsignedes med 10 børn, 5 sønner og 5 døtre, mens Sv. Larsen, anførte sted, kender 11. - - - 5 sønner levede i 1670, nemlig PEDER SØRENSEN (C 1), THOMAS SØRENSEN (døbt 22/8 1649, begr. 8/6 1707), købmand i Nyborg, CHRISTEN SØRENSEN (døbt 9/4 1652 ?), NIELS SØRENSEN (døbt 21/10 1656) og BERTEL SØRENSEN (C 2). Af døtre levede ANNE SØRENSDATTER (døbt 16/5 1654, død 1699, begr. 21/7 "*ved en meget hæderlig ligbegængelse, Nedsat i Hr. Borgemester Peder Søfrensens Begravelse i dend danske Korr. Indtil hand sig sin Egen Begravelse der sammesteds ferdig, og blef ringet alle Klocher*"), g.m. toldinspektør i Nyborg **Jørgen Thomsen Bruun** (f. 5/9 1651 i København, død 15/6 1733 i Nyborg),⁷³ KAREN SØRENSDATTER ((døbt 5/9 1655, begr. 12/12 1712 i Nyborg Kirke "*i den store Gang lige for Prædikestolen. Ringet alle Klockerne.*"), g.m. købmand **Laurids Ottosen** (begr. 23/2 1722 i Nyborg Frue Kirke "*i den store Gang lige for Prædikestolen. Blef ringet med alle Klockerne.*"),⁷⁴ DORTHE SØRENSDATTER ((døbt 18/7 1660, Skifte 11/9 1688 Nyborg Købstad, fol. 95), g.l m. rådmand **Hans With**,⁷⁵ (død 27/5 1685), og gift anden gang med købmand **Peder Jensen**, kaldet **With** ((død 1695. – Skifte 27/6 1695 Nyborg købstad, fol. 105),⁷⁶ og KIRSTEN SØRENSDATTER (døbt 24/4 1663), g. m. **Gregorius Pedersen**, købmand i Korsør. Yderligere en datter kendes tilsyneladende, nemlig en ældre "KIRSTEN SØRENSDATTER", (f.1652), om hvem det uden kildeoplysning angives, at hun er "død som barn" — antagelig en slutning ud fra den yngre Kirstens eksistens. En søn SØREN SØRENSEN, (døbt 19/1 1651), kendes ikke i 1670. Epitafiets angivelse af antallet 5 sønner stemmer kun, hvis der ikke medregnes børn, døde før faderen; men de 5 døtre stemmer kun, hvis den ældste Kirsten i så fald var levende i 1670. – Men da CHRISTEN SØRENSENs dåb ikke er fundet i kirkebogen er det dog med den tætte intensitet af børnefødsler in mente muligt, at det var ham, som blev døbt 9/4 1652, og at kirkebogen fejlagtigt noterer "KIRSTEN" for "CHRISTEN."- På skiftet efter faderen nævnes han efter Peder og Thomas, men før Niels og Bertel. – I så fald var der 10 børn, som nævnt på epitafiet, men fordelt på 6 sønner og 4 døtre. Hvilket køn, det afdøde barn, SØREN SØRENSEN (døbt 19/1 1651), havde, synes glemt da epitafiet blev udført. - - -

7/7 1669 "*og blev lagt i den store Gang i Kirken. Alle Klocker.*"). - **e**) NIELS JENSEN POULSEN (døbt 12/12 1669). - **f**) DORTHE POULSDATTER (begr. 15/9 1675 "*i Vor frue Kirkegaard Vesten for den Norder Kirkegaard. – 4 Klocker.*"). - **g**) THYGE POULSEN (Tvilling. – døbt 7/2 1672). - **h**) BIRGITTE POULSDATTER (Tvilling. – døbt 7/2 1672, død før 1686). - **i**) JANNICK POULSEN (døbt 11/4 1675). -

⁷¹ Svend Larsen, 1965, II, s.274ff (biogr. oplys. nr.32).

⁷² Fr. Crone: Epitafier i Nyborg Kirke, Pers. Tidsskr. 1.Rk.IV, s.257, nr.19. Herfra stammer også årstallet 1647 for hans ægteskab.

⁷³ "De Bruuners Stamtavle og Slægtsregister Efter Konferensraad I. C. Ryges Haandskrift" udgivet ved H. P. G. K. Bruun.

⁷⁴ Svend Larsen, 1965, II, s. 275. Købmand Laurids Ottosen giftede sig anden gang med Maren Hansdatter With.

⁷⁵ Hans With var g. l. m. Lambert Jensens datter Kirstine Lambertsdatter (1640-82) af A-gruppen, en kusine til Karen Pedersdatter, og far til Gyde Hansdatter With (1673-1731), der blev købmand Thomas Sørensens 2.hustru, samt til Maren Hansdatter With (d.1751), købmand Laurids Ottosens 2.hustru. Begge svigersønner havde relation til eller tilhørte B-gruppen, som Hans With altså selv knytter sig til ved 2.ægteskab.

⁷⁶ Dorthe Sørensdatter og Peder Jensen With blev forældre til METTE KIRSTINE PEDERSDATTER (WITH) (f. ca. 1687), nævnt 1703 som arving efter mormoderen. I 1704 var hun sin morbror, Thomas Sørensens, myndling.

Det er venteligt blandt fadderne at skulle finde Karen Pedersdatters slægt i Nyborg rigt repræsenteret. Man møder af købmand Peder Jensens søskende Lambert Jensen, rådmann Niels Jensen samt dennes 1.hustru Anne Lauridsdatter og siden 2.hustru Karen Wandal, og Anna (Jensdatter) Frederik Jespersens. Deres tidligere svoger Knud Bjørnsen sender sin 2.hustru Mette Clausdatter Walter i 1648 og 1654. Alle disse personer har tilknytning til Karen Pedersdatters nærmeste slægt, der er efterkommere efter Maren Christensdatter i Ribe (gruppe A: B 5). Men også Karen, Claus Beriders efterkommere (gruppe A: B 4) i Nyborg repræsenteres: i 1648 af borgmester Peder Nielsen Arendrup, 1652 af Anders Pedersen og 1658 ved dennes hustru Karen. – Med basis i, at fadderne til Niels Sørensen ikke er nævnt i kirkebogen, samt i, at det barn, der døbt i 1652 kan være Christen Sørensen, ser det ud til, at denne gren af familien specielt var inviteret ved drengbørnernes dåb. - - - Børn: C 1 - C 2.

C 1. PEDER SØRENSEN (døbt 4/8 1648, død 20/12 1723, begr. 28/12 1723 i Nyborg Frue Kirke). – Gift første gang 1683 m. sin mors kusine MAREN NIELSDATTER (WANDAL) (døbt 22/7 1666, død 3/5 1695), med hvem han ifølge epitafiet i Nyborg Kirke fik 3 sønner og 4 døtre. Hun var datter af Niels Jensen Ribber og anden hustru Karen Wandal (Se under gruppe A: B4). – Han blev g. 2. ca. 1702 med MARIE CATHRINE JOHANSDATTER BORCHENFELD fra Middelfart (d. 1750, begr. 20/7 i Nyborg Frue Kirke ”og ringet med alle Klokkerne”).⁷⁷ Ægteskab barnløst. - **Epitafietekst** i Nyborg Kirke: ”I Jordens Mørche Vraa og Needen af dets Boelig/nu hviler Sødelig fra Modgangs Anstød Roelig/ Dend Ædle og Welwiise Mand/ PEDER SØFFRENSØN/ Som var Raadmand her i Nyborg paa 10 Aar og Bor=/gemester vdi 25 Aar Fattiges Forstander i 19 Aar /og vdi ald den Tiid Fornemme Negotiantz. Barnføed Her/ i Staden, og Der i Herren Salig Hensof dend 20/ Decembr: 1723 i Hans Alders 76 Aar, Med sine Tven/de og Kiære Fornemme Hæderbaarne Hvstrver, Den Første/ MAREN NIELSDAATTER/ Barnføed her Sømmestæds og Ved Døden Afgangen/ Aar 1695 dend 3 May I sit Alders 30 Aar Efter at De/ Hafde Lefvet tilsammen vdi et Kierligt Egteskab vdi/ 13 Aar og der vdi Veret Velsignet Med 7 Børn/ 3 Sønner og 4 Døttre.⁷⁸ Dend Anden/ MARIA KIRSTINA BORCHENFELD/ Barnføed udi Medelfart og Her ved Døden Afgan/gen Uden Lifsarvinger Aar 17.. I Hindes Alders/ .. Aar Efter At hun hafde Lefvet udi et Kierligt Egte/skab Med dend Salig Mand: 21 Aar og Efter/ Hans Død vdi Enckestanden .. Aar./ Gud Som Paa Jorden Hen Dem Samlede i Naade/ og Schuler Deris Æren i Graffuen Vden Waade/ Hand hisset Samle Dem i Ævig Fryd og Fred/ Og Krone Denem Med, af Naade Salighed.” - Han var rådmann, senere borgmester i Nyborg. – Enken, MARIE KIRSTINE BORCHENFELD, fik 28/9 1739 tinglyst skøde fra hende til sin svigersøn, købmand og handelsmand Jens Larsen, på ejendommen, brandtaxationen 1791 nr. 249, nuværende Mellemgade 25, som denne igen 1/2 1747 skødede til sin svigersøn, DITLEV HEINRICH SCHNEIDERVINDT. 2 døtre skal her nævnes:

C 1a) DORTHE PEDERSDATTER (hjemmedøbt 23/1 1689 i Nyborg, død 11/6 1756 i Helsingør. begr. i Sct. Olai Kirke: 67 år, 4 måneder og 26 dage gammel). – Gift første gang ca. 1719 med enkemand, JENS SVENDSEN BECK (f. ca. 1671, død 1731 i Helsingør, begr. 9/2 i Sct. Olai Kirke: ”i nogen Muured Begravelse i Kirken. Fick iorden og alle Klokkerne frii efter Loven, da hand døde Kierkeværger.” – Gravsten i tårnummet). – Han gift første gang 16/3 1701 i huset i Helsingør Sct. Olai Sogn med Ærlig, Dyderig og Gudelskende Matrone (enke) ELLEN NIELSDATTER (ca. 1667-1719, begr. 20/1 fra Helsingør Sct. Olai ”paa Sct. Olai Danske Urtegaard udi en eegekiste efter Kgl. Forordning betalt 2 Rixdaler hvorfore i hendes Faders Byfogedens Qvittering No 1 af Dato 18 Januarii for Iorden og alle Klokkerne ringdes – 6 Mk 2 Sk.”). - Kirkeværge ved Helsingørs Sct. Olai Kirke, Færgemand, Restauratør og Skibsprovianteringshandler i Helsingør. – 31/10 1727 skøder de ejendommen, Brandtaxationen 1791 nr. 24 og 25, nuværende **Nørregade 9**, Nyborg, arvet efter forrige Borgmester **Peder Sørensen**, til Murermester **Rasmus Pedersen** og Tømmermand **Hans Sørensen**. – 1728 bekoster de et gravsted i Helsingør Sct. Olai kirke, en lukket kirkestol, samt en fattigblok, der stod ved Toldbroen endnu i 1788. - - Blokken, der er nævnt sidste gang 1788, bar indskriften: ”Tilføelles for Kirken og de Fattige”: ”Min Ven du ej forglemme at give til de Arme/ saa skal Gud visselig sig over Dig forbarme.” På tavlens anden side stod på latin, tysk og dansk: ”Velkommen kiere Ven! Fra fremmed Land og Steder/ kast dog om Evnen er en Skærv i Blokken ned./ Af Gud som for sit Huus og Fattige Dig beder/ Lev ogsaa vel du skal og her belønnet blive/ det ønskes hiertelig at Herren vil det give. **J. S. B. D. P. D.**” - I Helsingør sct. Olai Kirke er en indskrift nær ved orglet, anbragt i en grøn laurbærkrans: ”Anno 1730 er St. Olai Kirke atter inden udi renoveret, vittet, alle Vaaben paa nye mahlet og med 4re Iern-Stenger forseet ved **Jens Beck** og **Hendrick Titsker**, som da var Værger for Kirken.” - Hun gift anden gang ”i 25 år” 25/4 1732 i huset i Helsingør Sct. Olai Sogn med Grosserer og Vinhandler i Helsingør **Nicolai Christiansen Dahl** (f. i Nibe 12/11 1703, død i Birkerød 7/6 1771, begr. i Helsingør Sct. Olai Kirke).⁷⁹ –

C 1b) MARGRETHE PEDERSDATTER (døbt 16/9 1690, d. 28/1 1747 i Nyborg, begr. 3/2 i Nyborg Frue Kirke) blev gift senest 1725⁸⁰ med købmand i Nyborg JENS LARSEN af C-gruppen. (hjemmedøbt 28/6 1685 i Døstrup, død 1753 i Nyborg, begr. 24/3 ”i Kirkens Store gang og ringet med alle Klokkerne”), der var søn af **Laurids Madsen**, gmd. i Døstrup, og derved en yngre evt. halvbroder til købmand og rådmann, senere borgmester i Nyborg **Anders Lauridsen** (ca.1666-13/4 1745), og halvbroder til **Gyde Lauridsdatter** i Hjerpsted (f.1668, død efter 1725), Boyesen-brødrenes mor i ægteskab med gmd. Boy Boysen i Hjerpsted (f.1673).

Jens Larsens søstersøn fra Hjerpsted, BOE BOYESEN (ca.1698 -27/9 1764) nævnes i Nyborg 6/5 1729, da han indgår ægteskab med vognmanden **Peder Danielsens** (døbt 6/10 1671 i Nyborg, begr. 23/6 1727 ”på Vor Frue Kirkegaard Østen for Kirken. Blev ringet alle Klokker.”) datter **Cathrine Marie Pedersdatter** (døbt 20/7 1712, død 21/8 1729 i Nyborg, begr. 25/8 på Vor Frue Kirkegård. Blev ringet alle Klokkerne). Karakteristisk nok tager han 11/1 1730 borgerskab i Nyborg som brygger, købmand, vognmand, og avlsmann, men efter indgåelse af 2. ægteskab 17/2 1730 m. **Birgitte Cathrine**

Sørensdatte Lemming, kaldet **Birgitte Cathrine Poulsens** (1703-43, begr. 11/3 i Nyborg Frue Kirke), datter af stadskæmner og kgl. transportforvalter ved færgævæsenet **Søren Poulsen Lemming** (ca. 1660-7/11 1736), skifter hans karriere karakter: 1732 er han borgmester, senere stadskæmner og fattiggasserer, stempelpapirsforvalter og havnefoged, Ved indgåelsen af 3. ægteskab 2/5 1745 med **Dorthea Cathrine Madsdatter** af Nyborg Slotsmølle (d.16/4 1748, begr. 22/4 i Nyborg Frue Kirke) er Boy Boyesens stilling i Nyborg så veletableret, at ægteskabet ikke længere har indflydelse på hans karriere.⁸¹ – 10/11 1731 udsteder han skøde, tinglyst 12/11 1731 til bager **Søren Christensen** på ejendommen nr. 15 i brandtaxationen 1791, nuværende Torvet 4. Denne ejendom var ved testamente af 2/6 1692, tinglyst 27/6 1692 fra Vognmand **Daniel Pedersen** og salig hustru **Karen Joestdatter** kommet til deres søn, **Peder Danielsen**, fra hvem Boy Boyesens åbenbart havde overtaget den. – **Peder Danielsen** blev 11/11 1695 i Nyborg Frue Kirke gift med **Birgitte Hansdatter** (begr. 19/5 1728).

Jens Larsens anden søstersøn af C-gruppen, Niels Boysen, omtales nærmere nedenfor under C 2 d.

C 2. BERTEL SØRENSEN, 1658-1728, begr. 12/5, Ejer af Nyborg Slotsmølle. – Gift første gang o. 1684 m. CATHRINE JOHANDATTER KOCH (d. 14/3 1692), enke efter byfoged i Nyborg fra 1666 SØREN SØRENSEN⁸² (16.-1684) og gift anden gang med ELLEN NIELSDATTER.⁸³

– Byfoged SØREN SØRENSEN tilskødedes Nyborg Slotsmølle 2/10 1671. Byfogeden var *“en stivsindet person, som bestandig lå i heftig strid med magistraten, da han med halstarrighed nægtede at tage borgerskab som møller og at aflægge den møllere efter konsumptionsforordningen pålagte ed.”* Imidlertid blev han i Januar 1674, formedelst begåede forseelser under byfogedembedets administration, tildømt at entholde sig fra embedet, *“indtil for kgl. Mayestæts Høyesteret paa hans Bestalling er blevet kjendt”*. Ved **højesteretsdommen af 26/5 1675** blev han endeligt afsat fra embedet *“for Forseelser mod Kongen”*. 1684 blev han frakendt **møllen**, døde samme år og blev begravet på Vor Frue Kirkegård”. 11/4 1685 fik enken Cathrine Buschmann kgl. Resolution på, at hun må nyde, bruge og beholde Nyborg Mølle til evindelig arv og ejendom for sig og sine arvinger - og dertil fik hun 16/5 1685 eftergivet 96 Tdr. mel, som krævedes af hende som resterende landgilde af Nyborg Mølle. - Bertel Sørensen fik 8/7 1719 skøde på møllen med fuld ejendomsret. Hans I. hustrus far, JOHAN BUSCHMAND (begr. i Nyborg 5/11 1671) var kok og postejbager i København⁸⁴ endnu 1661, da han og 5 andre kokke fik privilegium på at koge ved bryllupper i Det danske Kompagni, desuden en tid ejer af Stenholt Mølle i Nøddebo Sogn,⁸⁵ som han afstod 1666. Forinden havde han dog allerede 24/12 1664 fået skøde på Nyborg Slotsmølle, som han afstod 2/10 1671 til svigersønnen Søren Sørensen.

JOHAN BUSCHMANDS far var evt, den HENRIK BUSMAND, kok og borger i København, der 9/1 1640 fik eneret til at koge ved bryllupper i Det danske Kompagni,⁸⁶ og bedstefaderen evt, den SIMEN BUSCHMAND i København, der 1606 optoges som laugsbroder i samme skydeselskab.⁸⁷ – Denne nedstammede vel fra den HENRIK BUSMANT, hvis navn er skrevet på et håndskrift med levn af to fortællinger fra sidste halvdel af de 15. Århundrede, vistnok en Jærtegnspostil, den ene om Aflad, den anden om Sankt Annas dyrkelse, men må være en afskrift. Øverst på det ene blad står: *“He(n)rik busma(n)tz siæl Gm.”*. – Håndskriftet blev fundet uden om Aalholm Lensregnskab 1622-23.⁸⁸ – SIMON BUSCHMAND var bartskær i København, og 1603 svoger til de to halvbrødre, magister og professor **Iver Pedersen Stub** (d. 4/11 1611) og **Lucas Hansen** i Helsingør, hvis fælles mor hed VALBORG OLUFSDATTER KRAMPE.⁸⁹ - (født 15., død ca. 1606 i København). – Søster til JESPER KRAMPE (dræbt før 5/4 1581 af **Søfren Struckmand**). Muligvis den Jesper Krampe som havde en gård i Møllegade i Svendborg og som 6/1 1597 skyldte anden klasses hører i Svendborg Skole 5 Mk og 4 Mk af ejendommen. – Ligeledes søster til N. N. OLUFSDATTER KRAMPE, gift med **Hans Meyer**, og mor til Toldskriver i Helsingør 16/8 1588 - 1602 HANS MEYER, der var gift med **Annicke Thorschmedes**. Blandt Hans Meyers arvinger var Valborg Krampe repræsenteret ved sønnen IVER STUB. De sidste år til sin død boede hun hos denne søn. – Valborg Krampe var gift første gang med Slotsfoged på Skodborghus **Peder Stub** (død ved Juletid 1561, Skifte 1566). Hun sad som enke i uskiftet bo efter sin første mand.- Hun ejede som enke i 1572 et hus på Nederdammen i Ribe, hvilket kunne tyde på, at **Peder Stub** var fra Ribe og evt. – ifølge J. Kinck – en søn af den driftige studehandler i Ribe **Iver Stub**.⁹⁰ Denne antagelse kan dog ikke være rigtig, da Ribe-borgerens søn **Peder Iversen Stub** var tolder i Ålborg.⁹¹ – I et skøde af 17/9 1584 kaldes VALBORG KRAMPE enke efter Hans de Hundt. Hun nævnes 1581 og 1584 som ejer af en gård på Amagertorvs nordside. I et skøde af 1/9 1606 siges gården at være beliggende *“vesten næst op til Helliggeisthus Kirke”*. Det samme skøde omtaler hende som *“afgangen.”* – Ifølge jordebogen af 1581 skulle *“Johann de Hundtz quinde”* betale 1 Mark i jordskyld af en have vesten for Nørreport.

I en optegnelse om familien, nedfældet af Valborg Krampes dattersøn, Sognepræst i Slangerup Hr. SØREN POVLSEN JUDICHÆR GOTLÆNDER, hedder det: *“Min Sal. Fader var den hæderlige og vellærde Mand Hr. POVEL SEVERINSEN, Guds Ords Tjener til Gretlingbo og Fide Sogne paa Gulland, Ao 1572, 22 Juli født i Haberlingebo Præstegaard paa Gulland”* - - *“Min sal. Moder var den ærlige, gudfrygtige og dyderige Kvinde DOROTHEA PEDERSDATTER STUBS, fød i Kolding i Jylland Ao 1562 den 6. Febr. Hendes Fader hed PEDER STUB, født i Frisland, Forvalter over Skanderboghhus (! = Skodborghus) af Kgl. Maj. Forordnet, hvor nemlig IVER STUB siden Hebræa Lingvæ Professor i København, og OLUF STUB, siden Apoteker, hendes tvende Brødre blev fødte. Der hendes Fader sammesteds døde, da flyttede hendes Moder til Kolding i hendes eget Hus, der blev min sal. Moder født 6 Uger efter hendes sal. Faders død; sad hun saa Enke efter hans Død i 5 Aar, blev saa forset i Ægteskab med ærlig og velforfaren Mand, JOHANNES DE HUNDT, højlovlig Ihukommelse Kong Frederik den II hans Apoteker, og da kom min sal. Moder med dem til København og vare hos dem, indtil hun blev given i Ægteskab med ærlig og velagte Mand PEDER SCHYRMAND (dog hans rette Tilnavn var KEDING) Ao 1581 (i Manuscriptet: 1618), tre Uger før Jul, Borger i København, boende paa Amagertorv, paa Hjørnet af Købmagergaden. I samme Ægteskab avlede de tilsammen 3 mine Halvsøskende, PETER, blev født 1583, HENRIK blev født Ao 1585, LISBETH blev født Ao 1588. Saa døde sal. PETER SCHYRMAND, sal. Moders første Mand, Ao 1595, d. 23. Febr., og ligger begravet i St. Nicolai Kirke i Kjøbenhavn. Sad saa min sal. Moder Enke hartad halvandet Aar, og gav hun sig saa i Ægteskab med min*

Fader, o9g stod deres Bryllup her i Slangstrup Ao 1597 d. 31. Juli, og saa sejlede de samme Aar 3 Uger efter St. Michelsdag til Gulland, og nedsatte sig paa min sal. Faders fri Ejendoms-gods, DOMMERARV-GAARD i Øje Sogn, hvor JEG blev født Ao 1599 d. 15 Maj, hvor de boede hartad halvtredie Aar. Men Ao 1600 blev min sal. Fader kaldet til GRETLINGBO og FIDE Sogne, hvor min sal. Broder JENS blev født Ao 1601 d. 8. Octob., og POVEL Ao. 1605 d. 13. Octob. Men Ao 1620 d. 31. August henkaldede Gud min sal. Moder i hendes Alders 58. Aar, der hun havde levet med min sal. Fader i Ægteskab 23 Aar, 1 Maaned. Sad saa min sal. Fader Enkemand hartad 6 Aar, og kom saa i Ægteskab med BIRGITTE JACOBSDATTER, sig til største Besværing, med hvilken han levede et harmeligt Ægteskab 11 Aar 3 Maaneder. Gud kaldede ham fra Verden Ao 1638 d. 13. Apr., der han var gammel 65 Aar 9 Maaneder 5 Dage, og der han havde været Præst 38 Aar 3 Uger og 4 Dage". –

Børn af I. ægteskab med Cathrine Koch:⁹² C 2 a-d:

C 2 a) SØREN BERTELSEN (døbt 29/11 1686).

C 2 b) ZONE BERTELSEN (døbt 9/5 1688).

⁷⁹ Se "Danmarks Kirker" II: 1: "Helsingør Sct. Olai", s. 93, 192, 197, 251, 263, 268, 269 og 270.

⁶⁸ Else Thygesdatters herkomst løser nogle spørgsmål om relationen til Søren Thomsen, rejst af Svend Jacobsen, 1972, s.163. Det var således et kvalificeret gæt, da denne på grundlag af navnet Tyge, der var almindeligt i det vestl. Sønderjylland, og især p.g.a. navnet Jannik, der var ret alm, på Skærbæk-egnen, sluttede, at hendes eller hendes mands slægt måtte søges i Sønderjylland.

⁶⁹ Jfr. netsiden: www. Ormslevkoltlokalhistorie.dk/skiftebreve, fæstebreve o. a. Ormslev og Kolt Sogne. Bind 4: Dokument 22-34.– Hans børn var: **a)** POUL SØRENSEN LEMMING (døbt 28/5 1698). **Maren Oluf Fabers** bar. Faddere: **Knud Pedersen, Jørgen Bruun, Conrad Giesenberg, Pernille Anthoni Hansens.** – **b)** BIRGITTE CATHRINE SØRENSDATTER (LEMMING) (døbt 10/1 1703). **Ane Marie Hans Leehs** bar. Faddere: **Maren Simon Poulsens, Adam Casper Lerche, Oluf Raufn, Inger Margrethe Buchholtz.** – **c)** JACOB LERCHE SØRENSEN LEMMING, kaldet JACOB LERCHE (født 11/6 1704, døbt 16/6 i Nyborg Kirke, død 4/7 og begr. 11/7 1772. – Skifte 16/7 1772 Hald Amt, s. 459. – Erik Brejl, nr. 93). Faddere: **Hans Lehe, Oluf Faber** Postmester, **Lars Ottosen, Friderica Amalia Magister Wandals.** – Rådmand og Byskriver, siden Borgmester og Byskriver i Nyborg. – I Nyborg var kapellanen **Hans Lemming** og Byfoged **Jacob Lerche** i 1735 af herrnhutisk trosfarve.⁷ – Gift første gang med **Gedske Pedersdatter Hillerød** (begr. 10/1 1737 i Nyborg). – Gift anden gang 22/1 1738 efter kongelig bevilling af 16/9 1737 i huset i Nyborg med **Anne Margrethe Rasmusdatter Boesen** (død 1740 i Nyborg), der var enke efter Købmand i Nyborg **Peder Knudsen** (død 28/8 1733, Samfrændeskifte 14/9 1737. – Se ved Ane 1324-25 og 1342-43, samt 5300). 6/6 1740 fik **Jacob Lerche Lemming** kgl. Bevilling på selv at måtte handle og slutte en skifteforretning om den arv, som såvel hans med hans afdøde hustru sammenavlede umyndige søn, som og hans stiftfader kan tilkomme (Nyborg Byfoged Skifteprot. XI, fol. 156a). – Gift tredje gang med **Abelone Lange**, som i 1772 opholdt sig på Ørsløvkloster. – **ca)** PEDER JACOBSEN LEMMING i Nyborg (død 3/1 1767 i Nyborg. – Vurderingsforretning samme dag). – **cb)** REGINE CHRISTIANE JACOBSDATTER LERCHE (4/1 1749-13/1 1826). – Gift med **Hans Henrik Jørgensen** til Ørsløvkloster. – **cc)** ANNE MARGRETHE JACOBSDATTER LERCHE. – Siges 16/7 1772 at være yngste datter. – **d)** HANS SØRENSEN LEMMING (f. 12/1 1707 i Nyborg, døbt 15/1 i Nyborg Kirke, død 1788). **Inger Margrethe Niels Buchholtz** bar. Faddere: Stiftkaptajn **Hertz**, Borgmester **Peder Sørensen, Anne Lisbeth Wulf Smeglers, Anne Marie Hansdatter.** – Sognekapellan i Nyborg 4/2 1729. – 15/10 1739 Sognepræst i Ude-og Oppe-Sundby. 28/7 1752 Sognepræst ved Vor Frelser Kirke, Christianshavn. 23/4 1759-88 Sognepræst ved Sct. Nicolai Kirke i København. Wiberg giver ham skudsmålet "Meget værdig; mentes i Nyborg at have bestyrket de Særsindede (Støttrupperne) i deres Vildfarelse." – Gift første gang 1730 med enken **Anna Beate Henningsdatter Scheel** (1705-22/9 1740), enke efter Amtsforvalter **Dines Guldberg.** – Gift anden gang 12/7 1741 med **Anna Eleonore Jensdatter Schaarup** af Odense Frue Kirke (f. 22/4 1701, død 1782). – **e)** PEDER SØRENSEN LEMMING (døbt 22/9 1708). Oberst **Bjerrings** frue bar. Faddere: Borgmester **Peder Sørensen, Hr. Anders Skiøtt** Kapellan, **Lauritz Ottosen, Jomfru von Schaarm.** – **f)** ELSE KIRSTINE SØRENSDATTER LEMMING (døbt 11/9 1710). **Cathrine Daniel Schmetters** bar. Faddere: **Oluf Rafn, Kirsten Christiansdatter, Else Oluf Fabers.** – **g)** DINES SØRENSEN LEMMING (f. 22/10 1714 i Nyborg, død 23/6 og begr. 1/7 1782 sst.). **Johanne Marie** Magister **Thomas Aabyes** bar. Faddere: **Adam Casper Lerche** Regimentkvartermester, Hr. **Poul Lerche** Kapellan. – Ingeniørkaptajn. – Gift 8/11 1752 i Nyborg Kirke med **Karen Pedersdatter** (Døbt 30/12 1723, død 6/11 og begr. 14/11 1775 i Nyborg). – **h)** INGEBORG SØRENSDATTER LEMMING (død 18/6 1750). – Gift 20/3 1740 i Nyborg med Hr. **Peder Schonning.**

⁷⁰ Jürgen Beyer i "Personalthistorisk Tidsskrift" 2004:1: "Familien Trellund indtil ca. 1800", s. 79-80.

⁷⁷ Svend Larsen, 1965, II, s.274 + s.265—66. (Biogr. oplysn. nr.23, note til person nr.23). Svend Jacobsen, 1972, s.163.

⁷⁸ Borgmester PEDER SØRENSENs og MAREN NIELSDATTER (WANDALS) børn var: **a)** KAREN PEDERSDATTER (døbt 21/1 1685, begr. 11/3 1700 i Nyborg Frue Kirke "i det Danske Chor i hans (= Peder Sørensens) egen aabne Begravelse. Blef ringet alle Klokkerne."). – **b)** ANNE PEDERSDATTER (døbt 12/5 1686, begr. 14/6 1713 i Nyborg Frue Kirke "i Sal. Niels Jensens aabne Begravelse. Blefringet alle Klokkerne."). – **c)** NIELS PEDERSEN (hjemmedøbt 12/11 1687, død før 1698). – **d)** DORTHE PEDERSDATTER (hjemmedøbt 23/1 1689 i Nyborg, død 11/6 1756 i Helsingør. begr. i Sct. Olai Kirke: 67 år, 4 måneder og 26 dage gammel). – **e)** MARGRETHE PEDERSDATTER (døbt 16/9 1690, død 28/1 1747 i Nyborg). – Gift med **Jens Larsen** (1686-1753). – Købmand i Nyborg. – **f)** SØREN THOMSEN PEDERSEN (døbt 9/1 1693, begr. 24/4 1693 i Nyborg Frue Kirke "I en aaben Begravelse i den danske Khor, ved Øster Ende, uden Klokker og Prædiken."). – **g)** JOHAN PEDERSEN (døbt 28/12 1694). – Mærkeligt nok ses hverken Dorthe Pedersdatters eller Margrethe Pedersdatters bryllup indført i Nyborg Kirkebog! - - -

⁸⁰ Datter, ANNE JENS DATTER (døbt 25/8 1725 i Nyborg).

C 2 c) DORTHE BERTELSDATTER (døbt 6/11 1689).

C 2 d). ANNE BERTELSDATTER, (døbt i Nyborg 9/10 1691, begr.30/7 1781). g. l. 28/6 1714 m. MADSRASMUSSEN, begr. 9/5 1729, møller på Nyborg Slotsmølle, g. 2. 19/5 1730 m. NIELS BOYESEN fra Hjørpsted af gruppe C, f. ca.1706, begr. 29/10 1773.

6/5 1729 kan Niels Boyesen have været i Nyborg til sin bror Boys bryllup, Mads Rasmussen på Slotsmøllen blev begravet tre dage senere. Igen i slutningen af august kan Niels have været i Nyborg til svigerindens begravelse - og 17/2 1730 under de nye bryllupsfestligheder kan den endelige aftale om ægteskab med møllerenken og Niels Boyesen være truffet. En indskrift over døren ud mod torvet fra Nyborg Slotsmølle bærer årstallet 1755 og ægtefællernes navne.⁹³ Den er sat op 25 år efter brylluppet, og bærer den manende indskrift: "*Herren bevare din udgang og indgang*" med henvisning til et skriftsted.

I første ægteskab havde Anne Bertelsdatter som nævnt (under C 1) en datter DORTHEA CATHRINE MADSDATTER (d. 16/4 1748), som 2/5 1745 blev BOE BOYESENs tredje kone.

I andet ægteskab havde hun GYDE NIELSDATTER BOYESEN (1731-10/9 1768), der 27/4 1757 blev viet til JOHANNES JACOBSEN HETTING (1719-29/9 1771), viceborgmester i Nyborg,⁹⁴ og BIRTHE KIRSTINE BOYESEN (f. 1732). g. 1751 m. skolekasserer NIELS TYGESEN.⁹⁵

3. afsnit:

C-gruppen: Stammende fra Døstrup, Lø Herred, Tønder Amt, - og Hjørpsted, Højer Herred, Tønder Amt, i Sønderjylland

HANS ANDERSEN, gårdmand på Fårgård i Øster Løgum Sogn og birkefoged, der var morbror til ANDERS LARSEN og JENS LARSEN i Nyborg, overtog gård og status ved sit ægteskab o. 1665-66 med CATHRINA ERIKSDATTER af Fårgård. Hustruen var datter af gårdmand på Fårgård og birkefoged i Løgum Birk 1642-1659 ERIK MATHIESEN (ca. 1600-1659) og hustru MARIA CHRISTIANSDATTER BRUUN fra Løgumkloster (levede endnu 1666).⁹⁶ ERIK MATHIESEN var søn af gårdmand på Fårgård og birkefoged i Øster Løgum Birk MATHIAS TYCHSEN⁹⁷ (lev. 11/7 1653) og hustru KAREN ERIKSDATTER WIND fra Løgumkloster. Far og søn gav 11/7 1653 på Nyborg Byting afkald på arv efter borgmester i Nyborg PEDER NIELSEN ARENDRUP (ca. 1595-17/6 1653), gift ca. 1622 i Nyborg med PEDER THOMASSENS enke GERTRUD CLAUDSDATTER (datter af gruppe A, B 3). Han stod i 1648 fadder til PEDER SØRENSEN (B, C 1).

Den lokalitet, den i 1653 åbenbart afdøde KAREN ERIKSDATTER WIND og Nyborg-borgmesteren PEDER NIELSEN ARENDRUP havde til fælles, var **Bedsted Sogn**, Sønder Rangstrup Herred, Åbenrå Amt. –

I Bedsted Sogn ligger **Arndrup** med **Arndrup Mølle** – og herfra havde borgmesteren sit tilnavn **Arendrup**.

Karen Eriksdatter Winds søster havde været gift med **Hans Boysen Møller** (ca. 1575-ca. 1630), møller i **Arndrup Mølle**.⁹⁸ - PEDER NIELSEN ARENDRUP er altså kommet til Nyborg – ikke fra en købstad, men fra et landsogn, Bedsted. – Han er derved en fuldgældig repræsentant for det mønster, der senere er karakteristisk for netop C-gruppen overfor A-og B-grupperne, der begge flyttede fra købstad til købstad. Hvis han kendte nogen i Nyborg i forvejen, synes det at måtte være

⁹² Byfoged i Nyborg, **Søren Sørensen** (død 1684), er nok lillebror til den **Jens Sørensen (Bornemann)** i København (ca. 1610-1680), hvis hustru, **Drude Bladt**, i 1676 bar hans søn, **Jens Sørensen**, til dåben. De må i så fald have haft forskellige mødre og **Søren Sørensen** synes at kunne være opkaldt efter en før hans fødsel afdød far. Måske har han endog haft sin opvækst hos Renteskriver **Jens Sørensen Bornemann**. -

⁹³ F.Crone: Efterretninger om en del i Nyborg Kirke begravede personer, nr. 46, Pers. Tidsskr. l.Rk., V.

⁹⁴ O.Nielsen: Kjøbenhavns Diplomatarium III, s.524.

⁹⁵ S.Nygaard: Fortegnelse over kongelige resolutioner gennem Rentekammeret nr.2549: 1673 14/4, ref. til 1666.

⁹⁶ M.Bojesen, 1911: "Slægten Bojesen", s. 20-21, for de anvendte data.

⁹⁷ O.Nielsen: Kjøb. Dipl. III, s.208—09, nr.286. — Kanc. Brevb. 9/1 1640 anfører, at han i teksten kaldes 'Busmand', i overskriften "Buchmand" — og i navneregistret til "Sjællandske Registre XX: 'Henrik Bochmand'".

⁹⁸ O.Nielsen: Kjøb. Dipl. VI, s.52.

⁹⁹ "Ny Kirh. Saml." III (1864-66), s. 436-37.

⁹⁹ Kirkehist. Samlinger 4.RK. IV, s.109-10. V.A.,Secher: "Kongens rettertingsdomme 1605-14", s.12-16. Da.Biogr.Leks. om prof. Ivar Stub (d. 1611). I Helsingør St.Marie Kirke findes en gravsten og epitafium over Andreas Møller (ca.1552 — 20/5 1629) og hustru Elsebe Buschmans (ca.1543 — 13/1 1628), forældre til kirurgen i København Blasius Møller. (Danmarks Kirker bd.II, s.454 nr.2, og s.474-75 nr.20). – **Valborg Olufsdatter Krampe**: "Kancelliets Brevbøger" 5/4 1581.- V. A. Secher: "Kongens Rettertingsdomme 1605-1614"., s. 12-17: **2/3 1606**. – "Mester Jacob Madsens Visitatsbog" ved A. R. Idom 1929, s. 189. – H. F. Rørdam i "Kirkehistoriske Samlinger" 3. R. III: "Søren Povlsen Judichær Gotlænder". "Optegnelse om Familien", s. 2-3. – J. Kinck i "Samlinger til Jydsk Historie og Topografi" 1. R. X: "Peder Stub paa Skodborghus", s. 73 ff. + s. 76.- "Kirkehistoriske Samlinger" 4. R. IV, s. 109-110: "Acta Concistorii 1603".- V. Hostrup-Schultz, 1906: "Helsingørs Embeds- og Bestillingsmænd", II, s. 123: Toldskrivere.- "Danmarks Kirker": "Helsingør Domkirke. S. Olai Kirke", s. 238-40, Epitafium nr. 4 med fig. 126, s. 239.

gennem den lokale kontakt til en købstad. – Rådmand i Nyborg **Anders Hansen Scheffer** (ca. 1570-1626) var søn af borgmester i Tønder **Hans Scheffer**,⁹⁹ der evt. kan være identisk med borgmester i Tønder 1578-1612 **Hans Pedersen**.¹⁰⁰

Epitafietekst: ”Denne Steen er opsat/ Til en lovlig Amindelse for alle Efterkomerne./ Om de Salige Guds Bören, som ere, / I dette Begravelse Sted her neden under/ nedsatt, nemlig:/ Dend fordem Velædle og Velviise Raadmand/ og Borgemester her i Nyborg, / ANDERS LARSEN./ Som døde d: 13 April A: 1745 i sin Alders 69 Aar/ Og hans Kiære Hustruer/ Dend førsie/ ANNA ELISABET KIRSTINE ROSENBERG./ En Datter af Thønne Madson Rosenberg/ Borgemester her i Nyborg/ Som døde dend 23 July Ao 1727 i sin Alders 49 Aar/ Dend anden/ CICILIA FRIBORG/ En Datter af Hr. Niels Friborg/ Sognepræst i Hundsbeye i Laaland/ Som døde dend 27/6 Aar 1762/ Saa vel som og til Underretning for deres Børn/ og Afkom/ At dette deres Fædrene Begravelse tilhører dem/ til Ævig Tiid til Arf og Eye uden nogen aarlig / Afgift deraf til Kirken at give.”

C-gruppens første komme til Nyborg kan vel dateres til tiden kort før 26/9 1708, da ANDERS LARSEN (ca. 1676-13/4 1745) ægtede købmand Wulf Christian Schmechels enke, afdøde borgmester TØNNE MADSENS¹⁰¹ datter, ANNA ELISABETH KIRSTINE TØNNESDATTER ROSENBERG (død 23/7 1727 i Nyborg og begr. 31/7 1727 ”i deres egen aabne Begravelse. Blev ringet alle Klokkerne.”) og efterfulgte ham i forretningen. Han giftede sig anden gang med CECILIA NIELSDATTER FRIBORG (død 27/6 1762 i Nyborg og begr. 5/7 i Nyborg Frue Kirke) af Hunseby Præstegård, Musse Herred, Maribo Amt på Lolland. - Halvbroderen, JENS LARSEN, er vel fulgt med broderen til Nyborg. Næste bølge kommer 1729-30 med deres søstersønner, BOYESEN-brødrene.

Under gennemgangen af de tilvandrede sønderjyder i A - B - C - grupperne har det vist sig, at de i alle grupper har fastholdt forbindelsen med hjemegnen og slægten på en sådan måde, at slægtens primus motor i Nyborg har draget søskendebørn til sig. I A- og B-grupperne ved vi, at anden generation tilvandrere på en eller anden måde var ulykkeligt stillede, hvis de var blevet hjemme. Men også første generations tilvandrere kan være draget hjemmefra under pres. Dette pres kan i A-gruppen

⁹⁰ Jfr. J. Kinck: ”Ribe Bys Historie og Beskrivelse” I, 570 ff., og II, 13 ff.

⁹¹ ”Peder Hegelunds Almanakoptegnelser” ved Bue Kaae, 1976, II, s. 72: **28/8 1576**.

⁹² Cathrine Kochs børn i første ægteskab var: KAREN SØRENSDATTER (døbt 4/7 1669, begr. 27/8 1676), JOHANNE SØRENSDATTER (dåb konf. 2/10 1670, begr. 8/3 1672), ANNA MARGRETHA SØRENSDATTER (døbt 26/11 1671), JOHANNE SØRENSDATTER (døbt 12/1 1673, begr. 1/4 1673), ANNA SOPHIA SØRENSDATTER (døbt 1/3 1674, begr. 29/3 1674), JOHAN BUSCHMAND SØRENSEN (døbt 10/9 1675), JENS SØRENSEN (døbt 15/10 1676, begr. 22/8 1677), KAREN SØRENSDATTER (døbt 8/2 1678), CORNELIUS RASCH SØRENSEN (døbt 8/6 1679), og DORTHE SØRENSDATTER (døbt 11/3 1681, begr. 16/7 1682).

⁹³ M.Bojesen, 1911, s.62. - Fr.Crone: se note 45, nr.112, Pers. Tidsskr., 1. Rk., VI.

⁹⁴ Knud Bierfreund og E.Juul Hansen: ”Stamtavle over familien Hetting”, i Pers.Tidsskr. 14.Rk., III.

⁹⁵ Svend Jacobsen, 1972, s. 169 (note 43).

⁹⁶ Svend Jacobsen i ”Personalhistorisk Tidsskrift” 1981:1: ”En sønderjysk slægt Bruun i 4 generationer”, s. 66, nr. 9+ s. 69, nr. 36.

⁹⁷ I efteråret 1608 fremkommer **Peder Eriksen Wind** i Løgumkloster, hans svigerfar **Henrik Boysen**, **Hans Synden** og hans svoger **Mathias Tygesen** med en række anklager for bl. a. tyveri og voldtægt imod Amtsskriver **Wolf Kalundt**, der blev afskediget i 1609 (Henning Haugaard: ”Bedsted Sogn, Historisk Familieregister 1200-1599”: 1580).

⁹⁸ Henning Haugaards hjemmeside: ”Bedsted Sogn, Historisk Familieregister 1200-1599”: 1540, 1550, 1575 og 1580. - Niels Dybdahls hjemmeside: ”Efterkommere af Gorm den Gamle”, nr. 21.70. – KAREN ERIKSDATTER WIND var datter af nr. 20.54: Arveforpagter i Løgumkloster **Erik Pedersen Wind** (død ca. 1577 i Løgumkloster) og hustru **Cathrine Pedersdatter** (død efter 1605), der blev gift anden gang med **Claus Johansen Schnell**. – **Cathrine Pedersdatter** var datter af Borger i Tønder **Peder Iversen** (nævnt 1556) og **Barbara Ditmersen**, der var datter af Borgmester i Tønder **Jep Ditmersen**. – I Karen Eriksdatter Winds første ægteskab kendes en søn, nr. 21.69: Fyrstelig arveforpagter **Peder Eriksen Wind** i Løgumkloster (ca. 1577-1626), gift med (ref. 19.90): **Elisabeth Henriksdatter Boysen** (f. ca. 1580 i Løgumkloster, død sst. efter 2/9 1673). - datteren, nr. 21.70: **Karen Eriksdatter Wind**, samt endnu en datter, nr. 21.71: **N. N. Eriksdatter Wind**, der blev gift med (ref. 19:89): **Hans (Henriksen) Boysen Møller** (ca. 1575-ca. 1630), møller i Arndrup Mølle, Bedsted sogn, Nævnt 1607, 1622 og 1626. – I ægteskabet med **Hans Boysen Møller** kendes to sønner: **Asmus Hansen Wind** (f. ca. 1601, død i Bedsted efter 1651) og **Nis Hansen** (f. ca. 1605). **Asmus Hansen Wind** blev møller i Arndrup Mølle og gårdmand i Bedsted. Gift med **Bodil Pedersdatter** fra Tønder. - - - Nyborg-borgmesteren **Peder Nielsen Arendrups** tilnavn synes – set i relation til hans arvingers geografiske tilknytningsforhold – at pege på, at han stammede fra Arndrup i Bedsted sogn, Sønder Rangstrup Herred, Åbenrå Amt.. Borgmester i Nyborg **Peder Nielsen Arendrup** (ca. 1595-1653) synes så at kunne være søn af en **N. N. Eriksdatter Wind**, gift med **Niels ..** i Arendrup (lev. 1595). — Der nævnes også i dette Bedsted Sogn en **Peder Jepsen Arendrup** (f. ca. 1560), Kgl. Gårdmand i Arndrup, nævnt 1607. Gift med **Mette**. Deres datter, **Marie Pedersdatter Arendrup** (f. 11/11 1607 i Arndrup, Bedsted Sogn, død 8/2 1671 i Flensborg, begr. i Flensborg Frue Kirke) blev 26/11 1626 gift med købmand i Flensborg **Asmus Lorentsen** (f. 12/2 1599 i Rens ved Burkal, død 23/4 1678 i Flensborg. Begr. i Flensborg Frue Kirke). Deres børn blev døbt **Arendrup** – og denne slægt førte som våbenmærke et skjold, hvorpå der ses 3 roser (2 og 1) adskilt ved en å, som muligvis symboliserer Arnåen. (Henning Haugaard: ”Brudstykker af Bedsted Sogns Historie”, side 245). – I 1607 var der 6 gårde i Arndrup, hvoraf de 5 lå under kongen. Beboerne af de 5 kongelige gårde hed: **Peder Jepsen** (= **Peder Arendrup**), **Niels Hansen**, **Niels Lugum**, **Hans Povelsen** og **Hans Nissen**. (Henning Haugaard, 2000: hæfte 26, s. 248). -

⁹⁹ Svend Larsen, 1965, II, s. 206, nr. 3.

¹⁰⁰ Formodet 24/8 2007 af Knud Madsen på DIS-dk- hjemmesiden.

have været Ribe bys brand 1580 med dens uheldige følger for byens almentilstand, i B-gruppen krigstidens forhold efter at Chr. IV i 1625 havde blandet sig i religionsstridighederne i Tyskland og pesten i Kolding. A- og B-grupperne stammer fra købstæder og skifter ikke levevis ved at drage til Nyborg, A havde familiekontakter i Bs hjemby. C-gruppen adskiller sig fra A og B, dels ved at komme fra landsbymiljø til købstadsmiljø — dels ved, at deres forbindelse, til sønderjyderne i Nyborg før tilvandringen kan godtgøres at have ligget i Nyborg, og sandsynligvis ikke i Ribe eller Kolding. Imens de fra købstæderne kommende primus motorer i tilvandringen til Nyborg kan have været tvunget til at flytte p. gr. a. et kollektivt indvirkende pres på hjembyen, så synes primus motorer for C-gruppen i Nyborg evt. at have reageret på et individuelt pres.

Lad os betragte ANDERS LARSENS situation nærmere, før han kom til Nyborg: Ved faderens død i 1694 var han 28 år gammel, aldersmæssigt i stand til at gifte sig og overtage gården. Stedmoderen gifter sig imidlertid påny med en mand, der udkøber arvingerne.

Derpå støtter Anders Larsen sig mere til sin afdøde mors frænder. Af disse lever morbroderen, HANS ANDERSEN (d. 1700), endnu på Fårgård i Øster Løgum. Måske er Anders Larsen af morbroderen blevet sendt til Nyborg med en introduktionsskrivelse til Peder Nielsen Arendrups gudsøn, Peder Sørensen i Nyborg (B, C 1) - eller han har på eget initiativ givet sig i tjeneste hos købmand Wulf Chr. Smechels, hvis 1. kone i 1691 var fadder til Anne Bertelsdatter (B: C 2 d) - og hvis 2. kone ægter Anders Larsen i 1708.¹⁰¹ Men forbindelsen til Peder Sørensen cementeres i alt fald senere, da Anders Larsens halvbroder Jens ægter datteren.

Noget lignende kan have drevet deres søstersønner, Bojesen-brødrene, til Nyborg. Deres moder havde børn i et tidligere ægteskab med gårdmand i Hjerpsted, Christen Hansen, så de har ikke kunnet regne med at overtage gården.

Som omtalt under B, C 1 er der en tydelig sammenhæng mellem Boy Bojesens to første ægteskaber og hans erhvervsmæssige karriere i Nyborg - samt en tydelig sammenhæng mellem tidspunkterne for disse to ægteskabers indgåelse og tiden mellem, at Anne Bertelsdatter blev enke og hun indgik sit andet ægteskab med Niels Bojesen. I 1730 indgår begge brødre bevidst

¹⁰¹ Borgmester i Nyborg fra 1670 TØNNE MADSEN (ca. 1643-1696, begr. 7/1 i Nyborg Frue Kirke) var borgersøn fra RANDERS: 23/12 1650 på Randers Byting: Mikkel Sørensen foged på Estrup. Jacob Lauridsen borger i Århus på sin salig søster Maren Lauridsdatter forrige borgerske her sst hendes efterladte børn, nemlig Karen Madsdatter Anne Madsdatter Tønne Madsen Las Madsen og Maren Madsdatter deres vegne, som han er ret værge for, skødede og afhændede fra sin salig søsters børn til Mikkel Sørensen og hans arvinger deres gård liggende på Brødregade her sst, den anpart undtaget, som Jens Pedersen Spliid her sst deri tilkommer efter skiftebrevs indhold, hvilken ejendom er Mikkel Sørensen over skifte udlagt i sin gælds fordring, som salig Maren Lauridsdatter var ham skyldig.- 10/2 1662 på Randers Byting: Karen Christensdatter, salig Jens Spliids her sst et afkald. Margrete Sørensdatter, salig Anders Sørensen efterleverske i København, Mads Sørensen byskriver i Ebeltoft og Terkild Tygesen her sst på sin hustrus vegne, Hans Madsen handelsmand her sst på sin hustrus vegne og på hans svoger Tønne Madsen og på Laurids Madsen, borgersøn her sst og forrige foged over Voer og Ring, såvel som på Mikkel Jensen borger i Århus deres vegne gav hende afkald for arv efter salig Anne Madsdatter, som den salig mand Jens Pedersen Spliid havde været værge for. - 16/6 1662 på Randers Byting: Ingeborg Jørgensdatter, salig Christen Tomasens efterleverske her sst, stævnedes hendes salig mands kreditorer, nemlig Niels Andersen Vinter på Dalsgård Groers Pedersen i Essenbækgård hr Peder sognepræst i Favsing Mikkel Jensen i Århus på hans hustru Karen Madsdatters vegne og på hans hustrus bror Tønne Madsens vegne, Terkild Tygesen i Randers på sin hustru Maren Madsdatters vegne, Anne Nielsdatter salig Jesper Lauridsens her sst, Jacob Nielsen Søren Andersen Peder Nielsen Morten Brøchner og Peder Jensen Gerlev, at møde i stervboet at annamme udlæg.- 29/2 1664 på Randers Byting: Morten Tygesen her sst fordrede dom over efterskrevne gældnere efter hans indlæg, eftersom Maren Lauridsdatter borgerske sst er skyldig til salig Anders Sejersens, som boede og døde i Enslev, 16 rigsdaler efter hendes obligation 5/2 1645, som Anders Sejersens efterladte arvinger, som er Morten Tygesen på hans hustru og stedbørns vegne, formener at salig Maren Lauridsdatters efterladte børn og svogre bør ham kontentere, som er Tønne Madsen Laurids Madsen Hans Madsen borger i Randers på sin hustrus vegne og Terkild Tygesen sst på hans hustrus vegne, og anlangende deres søster Karen Madsdatter, da vil han søge hende for hendes andel, når han lyster, hvortil Tønne Madsen svarede, at han ville svare ham på sit værneting, men da de 16 rigsdaler var lånt i byen, og på rådhuset til de svenske i Maren Lauridsdatters kontribution at være udgivet, så blev sagen opsat 6 uger.- 18/4 1664: Morten Tygesen her sst med en opsættelse af bytinget 29/2 sidst forleden fordrede dom over Maren Lauridsdatter for 16 rigsdaler efter hendes obligation 5/9 1645, som hendes børn og arvinger bør betale, og stævnedes dem i Randers og stævningen er læst inden Nyborg byting 4/4 1664, hvorefter Laurids Madsen fremlagde et indlæg, at Morten Tygesen burde fremlægge fuldmagt af hans stedbørn, og obligationen, som på den næste er 20 år gammel, burde være fordret over skifte efter salig Mikkel Christensen og deres salig mor, og Morten Tygesen burde fremvise om samme obligation i den registrering efter salig Anders Sejersens i Enslev er blevet indført, samt fremvise samme obligation, som skal være med Maren Lauridsdatter, salig Mikkel Christensens, hånd underskrevet, underskrevet Hans Madsen Værum Terkild Tygesen Laurids Madsen egen hånd, hvorefter Maren Lauridsdatters børn blev tildømt uden videre ophold at betale samme hendes obligation. - 27/2 1665 på Randers Byting fremlagde Tønne Madsen, forrige skriver på Nyborg slot, sit indlæg, at eftersom han i hans barndom er tilfaldet en arv efter hans salig fars søster Sidsel Lasdatter, forrige borgerske her sst, hvilken arv byens øvrighed hos hendes efterladte husbond Jens Andersen Spliid i rede penge har ladet affordre, og han intet deraf hid indtil har bekommet, hvorfor er udgået KM befaling 29/8 1664 til borgmester og råd, at de ham for samme hans arv med billig rente uden vidtløftig ophold skulle betale, dateret 27/2 1665, og dernæst fremlagde KM missive og en skriftlig kaldsseddel. varsel til borgmester og råd, der iblandt Mikkel Tygesens datter Karen Mikkelsdatter Mads Hansens kone Johanne Christoffersdatter og Morten Tygesens datter Anne Mortensdatter (Tingbogsuddrag ved Bjarne Nørgaard Pedersen, 1998-99).

ægteskabelig forbindelse for at styrke C-gruppens position som helhed i alliance ned B - gruppens efterkommere af såvel B 1 (Boys ægteskab) som af B 2 (Nielses ægteskab). Morbroderen Anders Larsen har måske haft en finger med i spillet som organisator eller mellemmand her. Anne Bertelsdatter synes at være vokset op i hans bekendtskabskreds og Peder Sørensen, Anders Larsens personlige bindeled til B - gruppen, var død 1727.

¹⁰² Borgmester ANDERS LARSENs børn var: **a)** ANNE ELISABETH KIRSTINE (ANDERSDATTER) LARSEN (døbt 27/7 1729, begr. 10/2 1766 i Nyborg). Bar Hr. Conferantzråd **Rosenkrantz**s frue. Faddere: Frøken **Kragh**, Conferantsråd og Amtmand **Rosenkrantz**, Rådmand **Faber** og **Jens Larsen**. – Gift 13/10 1751 i Nyborg med enkemanden, Hr. **Peder Schonning** (f. 23/8 1708 i Ribe, død 3/11 1800 i Nyborg). – Student fra Ribe 1729. Hører i Ribe 1732. Kapellan 18/6 1735. Diakon i Tønder 1737. Sognepræst i Nyborg 4/9 1750-3/11 1800. – Han gift første gang 20/3 1740 i Nyborg med **Ingeborg Sørensdatter Lemming** (død 18/6 1750). - **b)** LARS "LARSEN", kaldet FRIBORG (fremstillet i kirken 20/1 1731 i Nyborg, død 24/5 1785 i Kullerup). Bar Madame **Dreyer**. Faddere: Hr. Kammerassessor **Friis**, Borgmester **Holmstedt**, Tolder **Rasmus Poulsen** og **Margrethe Jens Larsens**. - Blev i 1757 Sognepræst i Kullerup og 1758 gift med **Margrethe Johansdatter Kallager** (døbt 13/4 1738 i Nyborg, død 29/9 1794 i Nyborg og begr. på Nyborg Frue Kirkegård øst for kirken). – **c)** ELSE NICOLINE (ANDERSDATTER) LARSEN (død 1757). – Gift 31/3 1756 med enkemanden **Christian Andreassen Bruun** (29/9 1700-14/8 1779), Toldinspektør i Nyborg 1733-79 efter sin farbror **Jørgen Bruun**. – Kammerråd. – Han gift første gang 1734 med **Alma Cathrine Weber** (død 1755). Ægteskab barnløst. – Han gift tredje gang 1758 med **Friederiche Amalie Rasch** (f. 1732). Ægteskab barnløst. – Barn af hans andet ægteskab: **fca)** ANDERS LARSEN BRUUN (11/2 1757-1/1 1818). – Søkrigskommissær i Nyborg. – Gift 30/3 1781 med **Beate Aagesen** (1759-1799). -